

Internal Auditing & Risk Management

Nr. 13-14

ANUL 2009

U N I V E R S I T A T E A
A T H E N A E U M

& Centrul de Excelență în Managementul Financiar și Audit Intern

Content

- POSSIBILITIES OF DETERMINING AND ANALYZING THE DEVIATIONS FROM STANDARD COSTS REGARDING RAW MATERIALS/ DIRECT MATERIALS IN INDUSTRIAL COMPANIES
- CONCEPTS AND PRINCIPLES USED IN LIFE INSURANCE
- THE INTERNAL AUDITORS' DEGREE OF INVOLVEMENT REGARDING THE SITUATION OF FRAUD

- UPDATES OF THE INTERNATIONAL PUBLIC SECTOR ACCOUNTING STANDARDS (IPSAS), BACKGROUND MODIFICATIONS AT 2009 LEVEL
- AUDITING IN EGYPT: A STUDY OF THE LEGAL FRAMEWORK AND PROFESSIONAL STANDARDS

REVISTA INTERNAL AUDITING & RISK MANAGEMENT

COLEGIUL REDACȚIONAL:

Director editorial: Prof.univ.dr. Emilia Vasile

Redactor șef: Prof.univ.dr. Ion Nițu

Redactor șef adjunct: Prof.univ.dr. Marcel Ghiță

Secretar general de redacție: Conf.univ.dr. Marin Popescu

Secretar general de redacție adjunct: Conf.univ.dr.ec. Vasile Bendic

Redactori:

Prof.univ.dr. Aron Liviu Deac

Dr. Eliodor Tanislav

Dr. Natalița Hurduc

Dr. Florin Anghel

Dr. Daniela Mitran

Dr. Mariana Nicolae - Bălan

Drd. Adrian Christian Stanciu

Tehnoredactor: Geantă Mariana

COLEGIUL ȘTIINȚIFIC:

Prof.univ.dr. Văcărel Iulian, Membru al Academiei Române

Prof.univ.dr. Zaman Gheorghe, Membru corespondent al Academiei Române, Director al Institutului de Economie Națională al Academiei Române

Prof.univ.dr. Ali Eden – ASE București

Prof.univ.dr. Armeanu Daniel Ștefan – ASE București

Prof.univ.dr. Cristea Horia – Universitatea de Vest Timișoara

Prof.univ.dr. Cucui Ion – Universitatea Valahia din Târgoviște

Prof.univ.dr. Man Mariana – Universitatea din Petroșani

Prof.univ.dr. Mărgulescu Dumitru – Universitatea “Athenaeum” din București

Prof.univ.dr. Năstase Pavel– ASE București

Prof.univ.dr. Vedinaș Verginia – Universitatea București

Adrian Vasilescu – Consilier Banca Națională a României

Ph.D. Anciaux Robert– Université Libre de Bruxelles – Belgia

Ph.D. Neacșa Basil– Université Libre de Bruxelles – Belgia

Dr. Shawki Said Mohamed Ali - University for Science and Technology Egypt

Dr. Ahmed Hassan Farghaly - Cairo University Egypt

Adresa redacției:

Str. Giuseppe Garibaldi, nr.2A, sector 2, București

Telefon: 021 2305726; 021 2305738; Fax: 021 2317418

E-mail: rector@univath.ro; secretariat@univath.ro

ISSN 2065 – 8168

Toate drepturile aparțin Universității Athenaeum.

Printed in Romania
& Bren Printing house

C U P R I N S

1.	POSIBILITĂȚI DE DETERMINARE ȘI ANALIZĂ A ABATERILOR DE LA COSTURILE STANDARD CU MATERIILE PRIME / MATERIALELE DIRECTE ÎN EXPLOATĂRILE MINIERE CARBONIFERE.....	5
	Prof.univ.dr.Mariana Man	
	Prof.univ.dr. Ion Cucui	
	Prof.univ.dr. Emilia Vasile	
2.	CONCEPTE SI PRINCIPII UTILIZATE IN ASIGURĂRILE DE VIATA.....	21
	Prof.univ.dr. Dan Armeanu	
3.	GRADUL DE IMPLICARE A AUDITORILOR INTERNI ÎN CAZUL SITUAȚIILOR DE FRAUDĂ.....	27
	Dr. Marcel Ghiță	
	Drd. Ion Croitoru	
	Drd. Maria Popescu	
	Drd. Răzvan Ghiță	
4.	ACTUALIZĂRI LA STANDARDELE INTERNAȚIONALE DE CONTABILITATE PENTRU SECTORUL PUBLIC (IPSAS), MODIFICĂRI DE FOND LA NIVELUL ANULUI 2009.....	41
	Drd. Ungureanu Gabriela – Felicia	
5.	IZVOARE CONSTITUȚIONALE PRIVIND DREPTUL LA O BUNĂ ADMINISTRARE.....	49
	Prof.univ.dr. Verginia Vedinaș	
6.	AUDITING IN EGYPT: A STUDY OF THE LEGAL FRAMEWORK AND PROFESSIONAL STANDARDS - Part I	52
	Dr. Ahmed Hassan Farghaly	
	Dean of Faculty of Commerce - Cairo University	

POSSIBILITĂȚI DE DETERMINARE ȘI ANALIZĂ A ABATERILOR DE LA COSTURILE STANDARD CU MATERIILE PRIME / MATERIALELE DIRECTE ÎN EXPLOATĂRILE MINIERE CARBONIFERE

Prof.univ.dr.ec. MARIANA MAN
UNIVERSITATEA DIN PETROȘANI

Prof.univ.dr. ec. ION CUCUI
UNIVERSITATEA VALAHIA DIN TÂRGOVIȘTE

Abstract: Pe parcursul desfășurării procesului de producție se impune urmărirea operativă a costurilor prestabilite (standard) în scopul determinării și analizei abaterilor, deoarece costurile sunt stabilite la nivelul unei activități considerate ca fiind normale, în timp ce activitatea reală se poate abate de la aceasta.

Sistemul de analiză și control a costurilor standard diferă în raport cu caracterul direct sau indirect al cheltuielilor. Însă, indiferent de caracterul cheltuielilor, analiza și controlul costurilor standard au drept scop determinarea (calculul) abaterilor, respectiv a diferențelor în plus sau minus între costurile reale și acestea. Scopul final îl reprezintă depistarea cauzelor care au determinat apariția abaterilor, luarea măsurilor corective și stabilirea responsabilităților.

În cazul materiilor prime și al materialelor directe, abaterile reprezintă diferențe în plus sau minus ca urmare a: depășirii sau nerespectării consumurilor specifice; modificării de prețuri și utilizarea de materiale de alte dimensiuni sau altă calitate față de cele prevăzute în buget etc.

Key -Words: cost standard, cost real (efectiv), abatere de cantitate, abatere de preț, abatere de compoziție, raport privind abaterile, analiza abaterilor.

1. INTRODUCERE

Funcția de bază a costurilor standard este aceea de etalon de măsură și comparare a cheltuielilor efective cu cele standard, exercitând prin aceasta un control sistematic asupra lor. De aceea, aplicarea metodei standard cost în întreprinderile industriale implică [1]:

- compararea costurilor efective cu cele standard și stabilirea abaterilor față de acestea;
- analiza abaterilor sub aspectul caracterului, mărimii și cauzelor lor;
- stabilirea măsurilor pentru înlăturarea abaterilor nefavorabile și încadrarea costurilor efective în standardele stabilite.

Abaterile reprezintă economii sau depășiri față de costurile standard aferente producției fabricate. Ele trebuie interpretate drept creșteri sau reduceri de cheltuieli și nu rectificări ale costurilor standard [2].

În ceea ce privește consumul de materii prime/materiale directe trebuie să facem distincție între produsul a cărui fabricație nu necesită decât un singur material și produsul mai complex care necesită combinarea mai multor materii prime/ materiale [3].

2. ABATERILE DE LA COSTURILE STANDARD PENTRU MATERII PRIME/ MATERIALE CÂND PRODUSUL FINIT SE OBTINE DINTR-UN SINGUR MATERIAL

Abaterea dintre consumul efectiv de material și consumul standard stabilit prin buget are două cauze posibile care se pot întâlni: o abatere la cantitatea consumată de material și o abatere la prețul de achiziție efectiv al materialului [1]. Abaterea de cantitate subliniază eficiența activității de producție și relevă performanța managerului de producție. A doua abatere măsoară impactul variațiilor de preț la materii prime/ materiale care sunt impuse întreprinderii (în cazul materiilor prime/ materialelor cotate pe piața mondială) sau poate exprima performanța mai bună mai puțin bună a compartimentului de aprovizionare [3].

Să presupunem notațiile următoare:

P_s reprezintă preț de aprovizionare standard pe unitatea de materie primă/material;

P_e - preț de aprovizionare efectiv pe unitatea de materie primă/material;

c_s - consum standard de materie primă/material pe unitatea de produs;

c_e - consum efectiv de materie de materie primă/material pe unitatea de produs;
 Q - cantitatea de produse fabricată.

Abaterea globală (AM) de la costurile standard pentru materii prime/materiale se calculează:

$$AM = (c_e \times Q \times P_e) - (c_s \times Q \times P_s) = (Q_e \times P_e) - (Q_s \times P_s)$$

unde:

Q_e reprezintă cantitatea efectivă de unități de materie primă/material, aferentă volumului producției fabricate ($Q_e = c_e \times Q$);

Q_s - cantitatea standard de unități de materie primă/material, aferentă volumului producției fabricate ($Q_s = c_s \times Q$).

Aceasta abatere globală trebuie să fie descompusă într-o abatere de preț și o abatere de cantitate. Metoda care, în majoritatea cazurilor permite o atribuire clară a responsabilităților, stabilește o distincție între:

- o abatere de cantitate, evaluată la prețul standard, calculată potrivit formulei:

$$AC = (c_e - c_s) \times Q \times P_s = (Q_e - Q_s) \times P_s$$

Observăm eliminarea oricărui efect de preț în măsurarea eficienței consumului de materie primă/materiale care cade în responsabilitatea managerului de producție;

- o abatere de preț, evaluată la nivelul producției efectiv realizate, calculată potrivit formulei:

$$AP = (P_e - P_s) \times c_e \times Q = (P_e - P_s) \times Q_e$$

Observăm influența combinată (preț-cantitate) în măsurarea abaterii de preț.

Abaterea globală (AM) se poate rescrie astfel:

$$AM = (Q_e \times P_e) - (Q_s \times P_s) = (Q_e - Q_s) \times P_s + (P_e - P_s) \times Q_e$$

După cum se poate constata, însumând abaterea de la consumul standard cu abaterea din diferențele de preț obținem abaterea globală de la costul standard cu materii prime/materialele [1].

3. ABATERILE DE LA COSTURILE STANDARD PENTRU MATERII PRIME / MATERIALE CÂND PRODUSUL FINIT SE OBTINE DIN MAI MULTE MATERII PRIME / MATERIALE

În majoritatea cazurilor, un produs finit necesită o combinație de materii prime/materiale diferite pentru fabricarea sa.

Pentru a analiza și înțelege sursa abaterile globale de la costurile standard pentru materii prime/materiale, trebuie să facem distincție între următoarele componente [3]:

- o abatere de preț și o abatere de cantitate - ca în cazul produsului obținut dintr-o singură materie primă/material;

- o abatere de compoziție, care se determină având în vedere propoziția (ponderea) fiecărei materii prime / material în cantitatea totală de materie primă / material consumată pentru obținerea produsului finit.

În manieră generală, analiza abaterii costurilor standard pentru materii prime/materiale la un produs finit compus din "n" materii prime/materiale diferite, se poate efectua în modul următor:

$$CT_n = (Q_1 \times P_1) + (Q_2 \times P_2) + \dots + (Q_n \times P_n)$$

unde:

CT_n reprezintă costul total al celor "n" materiale;

Q_n - cantitatea consumată din materialul "i";

P_i - prețul de aprovizionare al materialului "i";

$i = \overline{1, n}$ felul materialelor.

$$Q = Q_1 + Q_2 + \dots + Q_n$$

unde:

Q reprezintă cantitatea totală de material consumat pentru obținerea produsului finit.

iar:

$$\left. \begin{array}{l} Q_1 = p_1 \times Q \\ Q_2 = p_2 \times Q \\ \dots\dots\dots \\ Q_n = p_n \times Q \end{array} \right\} Q_i = \text{cantitatea din materialul "i"} \\ \text{consumată pentru} \\ \text{obținerea produsului finit}$$

unde:

p_i = ponderea materialului "i" în cantitatea totală de material din produsul finit.

Având în vedere notațiile de mai sus, costul total (CT) poate fi rescris astfel:

$$CT = (p_1 \times Q \times P_1) + (p_2 \times Q \times P_2) + \dots + (p_n \times Q \times P_n)$$

Se cunoaște faptul că, convențional, determinarea unei abateri se face pe baza formulei: ABATERE = REAL (EFECTIV) – STANDARD (BUGET)

Prin urmare, abaterea globală de la costul standard pentru materiale se poate scrie astfel:

$$AG = COST\ TOTAL\ EFECTIV\ (REAL) - COST\ TOTAL\ STANDARD =$$

$$= CT_e - CT_s = [(p_{1e} \times Q_e \times P_{1e}) + (p_{2e} \times Q_e \times P_{2e}) + \dots + (p_{ne} \times Q_e \times P_{1e})] -$$

$$- [(p_{1s} \times Q_s \times P_{1s}) + (p_{2s} \times Q_s \times P_{2s}) + \dots + (p_{ns} \times Q_s \times P_{ns})]$$

Pentru a identifica cauzele care au determinat abaterea totală de la costurile standard pentru materii prime / materiale la un produs finit compus din “n” materii prime / materiale, o vom descompunere în trei abateri:

- o abatere de cantitate (abatere de Q);
- o abatere de preț (abatere de P_i);
- o abatere de compoziție (abatere de p_i).

Abaterea de cantitate

Abaterea de cantitatea se determină comparând cantitatea totală efectivă de materie primă/material consumată pentru producția fabricată (Q_e) cu cantitatea totală standard de materie primă/ material fixată pentru producția fabricată (Q_s).

La fel ca în cazul producției finite obținute dintr-o singură materie primă/material, variația cantității totale consumate (Q_e-Q_s) va fi înmulțită cu prețul de aprovizionare standard al materiilor prime/materialelor. În acest caz, fiind vorba despre “n” materii prime/materiale, acest preț se determină calculând media prețului de aprovizionare standard al fiecărei din cele “n” materii prime/materiale, ponderată cu partea aferentă fiecăruia în compoziția standard a produsului finit [3].

Formula pentru a determina abaterea de cantitate (AC) este:

$$AC = (Q_e - Q_s) \sum_{i=1}^n p_{is} \times P_{is}$$

unde:

$\sum_{i=1}^n p_{is} \times P_{is}$ reprezintă prețul de achiziție

standard mediu, corespunzător compoziției standard a produsului finit.

• *Abaterea de preț*

Abaterea de preț se determină comparând prețul de aprovizionare efectiv cu prețul de aprovizionare standard și apoi, înmulțind diferența constatată cu cantitatea de materie primă consumată pentru fabricarea producției aferente perioadei de gestiune.

În comparație cu cazul anterior, în care produsul finit era format dintr-o singură materie primă/material, interpretarea este mai dificilă deoarece trebuie să distingem două efecte, care nu merg neapărat în aceeași direcție [3]:

- o variație de preț care se exprimă ca o diferență între prețurile de aprovizionare observate pe durata perioadei de gestiune și prețurile de aprovizionare standard aferente fiecărui tip de materie primă/material care au servit la elaborarea bugetului de cheltuieli;

- un efect specific de compoziție, care se manifestă prin diferențele de pondere ale diferitelor materii prime / materiale în produsul finit și poate, în consecință, să modifice prețul mediu al ansamblului materiilor prime/materialelor consumate pentru produsul finit, fără nici o modificare a prețului de aprovizionare individual al fiecărei materii prime/material. Dacă materiile prime/materiale consumate pentru fabricarea produsului finit dispun de prețuri de aprovizionare relativ diferite, prețul mediu al materiei prime/materialului se va modifica ca urmare a unei schimbări a compoziției materiei prime/materialelor din produsul finit.

Formula pentru determinarea abaterii de preț (AP) este:

$$AP = Q_e \sum_{i=1}^n p_{ie} (P_{ie} - P_{is})$$

Abatere de compoziție

Abaterea de compoziție nu se întâlnește decât la produsele finite obținute prin consumul a “n” materii prime/materiale diferite.

Acest tip de abatere o întâlnim în procesele de producție unde ponderea diferitelor tipuri de materii prime/materiale în produsul finit poate varia. Ea măsoară impactul pe care îl are asupra costului variația ponderii fiecărui material/materie primă din produsul finit obținut în raport cu standardul de compoziție stabilit anterior [3].

Formula pentru determinarea abaterii de compoziție (AS) este:

$$AS = \sum_{i=1}^n Q_e (p_{ie} - p_{is}) P_{is}$$

CALCULUL, ANALIZA ȘI RAPORTAREA ABATERILOR DE LA COSTURILE STANDARD CU MATERIALELE ÎN ÎNTREPRINDERILE DIN INDUSTRIA MINIERĂ CARBONIFERĂ

Pentru a exemplifica modul de calcul și raportare a abaterilor de la costurile standard pentru materiale, presupunem o exploatare minieră carboniferă care prezintă următoarea situație la sfârșitul exercițiului financiar N-1 (tabelul nr.1). Sunt menționate cinci materiale pe care sectorul de producție nr. 1 din cadrul exploatării miniere le utilizează pentru a putea extrage cantitatea de cărbune dorită.

Din cele cinci materile prezentate, numai trei materiale (plasă metalică, profil T.H. și exploziv) se exprimă în aceleași unități de măsură (kg.) și de aceea numai acestea vor fi analizate pentru a calcula atât abaterea de cantitate și abaterea de compoziție. Pentru celelalte două (lemn de mină și capse) vom determina doar abaterea de cantitate și abaterea de volum.

Abaterile de la costurile standard pentru materiale pot fi calculate și raportate la perioade relative scurte de timp (de exemplu săptămânal).

Presupunem că în perioada 01-07 ianuarie N, volumul producției de cărbune extras în cadrul sectorului de producție analizat este de 100 tone.

Pentru a putea calcula abaterile înregistrate trebuie determinată mai întâi valoarea materialelor consumate. Pentru aceasta trebuie să cunoaștem atât cantitățile consumate (efectiv/standard) cât și prețurile de aprovizionare (efectiv / standard). Pe baza datelor din evidența contabilă și a celor previzionate pentru exercițiul N (tab.nr.1) se poate elabora situația privind valoarea materialelor consumate (efectiv/standard) (tabelul nr. 2).

Pentru a calcula abaterea globală și cele trei abateri care o compun, trebuie identificate valorile pe care le iau diferitele variabile care intervin în formulele abaterilor, definite anterior.

- Q_e reprezintă cantitatea totală efectivă de materiale consumată pentru extracția producției de 100 tone cărbune: 245 kg din M_2 ; 130 kg din M_3 ; 30 kg din M_4 ; (405 kg total);

- Q_s reprezintă cantitatea totală standard de materiale stabilită prin buget, aferentă unei producții de 100 tone cărbune: 250 kg din M_2 ; 130 kg din M_3 ; 30 kg din M_4 ; (410 kg total);

p_{1e} este cantitatea de material
 $M_2/Q_e = \frac{245}{405} = 60,50\%$;

p_{2e} este cantitatea de material
 $M_3/Q_e = \frac{130}{405} = 32,10\%$;

p_{3e} este cantitatea de material
 $M_4/Q_s = \frac{30}{405} = 7,40\%$;

p_{1s} este cantitatea de material
 $M_2/Q_s = \frac{250}{410} = 60,98\%$;

p_{2s} este cantitatea de material
 $M_3/Q_s = \frac{130}{410} = 31,70\%$;

p_{3s} este cantitatea de material
 $M_4/Q_s = \frac{30}{410} = 7,32\%$.

Abaterea globală (AM) de la costurile standard cu materialele este în sumă de 1032,72 lei, fiind deci o abatere nefavorabilă. Cele trei abateri menționate anterior au următoarele valori:

abaterea de cantitate (AC):

$$AC = (Q_e - Q_s) \sum_{i=1}^n p_{is} \cdot P_{is} = (405 - 410) \times [(0,6098 \times 2310) + (0,3170 \times 1265) + (0,0732 \times 4696)] = -10766,951 \text{ lei}$$

abaterea de preț (AP):

$$AP = Q_e \sum_{i=1}^n p_{ie} - (P_e - P_s) = 405 \times [(0,6050 \times 2360 - 2310) + 0,3210(1300 - 1265) + 0,0740(4560 - 4696)] = 12725,505 \text{ lei}$$

abaterea de compoziție (AS):

$$AS = Q_e \sum_{i=1}^n (p_{ie} - p_{is}) \cdot P_{is} = 405 \cdot [(0,6050 - 0,6098) \cdot 2310 + (0,3210 - 0,3170) \cdot 1265 + (0,0740 - 0,0732) \cdot 4696] = -919,836 \text{ lei}$$

Suma celor trei abateri este egală cu abaterea globală.

Abaterea de la consumul standard de materiale este o abatere favorabilă (-0766,95/lei) care se explică în mod esențial printr-o abatere de cantitate foarte favorabilă la materialul M_2 (plasă metalică), care demonstrează eficiența managerului responsabil cu consumul de materiale în sectorul de producție respectiv. Abaterea de compoziție este și ea favorabilă (-919,836 lei) ceea ce indică faptul că propoziția materialului M_2 este mai importantă în compoziția producției efective decât în compoziția standard. Și asta chiar în condițiile în care prețul de aprovizionare unitar pentru M_2 este la jumătatea prețului de aprovizionare unitar pentru M_4 (exploziv).

Abateră de preț este nefavorabilă (+12725, 505 lei), într-o măsură suficient de mare pentru a acoperi câștigurile obținute din eficiența consumului de materiale.

Pentru celelalte materiale (M_1 și M_5) prezentate în tabelul nr. 1 se impun calcule separate pentru determinarea abaterilor, deoarece ele se exprimă în unități de măsură diferite. Dacă pentru M_5 situația este foarte clară (din observarea datelor din tabelul nr. 1 rezultă că nu există abateri), pentru M_1 se calculează atât abaterea totală, cât și abaterea de cantitate și abaterea din diferențe de preț: $AG = +23\ 860$ lei; $AC = +24240$ lei; $AP = -380$ lei.

După ce au fost calculate, abaterile sunt centralizate într-un "RAPORT privind abaterile de la costurile standard pentru materiale" (tabelul nr. 3) care va fi analizat de managerii sectorului de producție analizat. Desigur că, prin centralizarea rapoartelor elaborate pe fiecare sector de producție se poate obține un "RAPORT privind abaterile de la costurile standard pentru materiale" pentru întreaga exploatare minieră (tabelul nr. 4) [1].

Este important să se păstreze prudența în interpretare pentru că sunt cazurile în care abaterile de cantitate și abaterile de preț sunt complet independente. Alegerea unui material de calitate superioară presupune un preț de aprovizionare mai mare decât cel standard (stabilit prin buget). Acest fapt va genera o abatere de cantitate favorabilă (în măsura în care calitatea superioară a materialului va genera mai puține deșeuri și rebuturi în producție) și o abatere de preț neavorabilă, fără ca aceste abateri să reprezinte o ameliorare a eficienței activității în exploatarea minieră.

5. CONCLUZII

Costurile standard sunt costuri antecalculat (prestabilite) pe baze științifice riguroase. Costul standard acționează atât ca etalon de măsură și comparație cu costul efectiv realizat, cât și ca instrument de orientare și precizare a condițiilor normale în care trebuie să se desfășoare producția.

Analiza abaterilor constatate între REAL (efectiv) și STANDARD (buget) se poate efectua pe mai multe niveluri în cadrul unei Exploatare Miniere. De exemplu, analiza comparativă a costului efectiv de producție cu

costul standard aferent producției respective este de competența managementului general al exploatarei miniere, pentru că acesta este responsabil pentru rezultatele financiare obținute. În schimb, informația asupra abaterilor la nivelul inferior (exemplu: abaterea de la consumul de materiale) este destinată managerilor situați la un nivel ierarhic inferior (șeful de sector). Fiecare manager are sarcina interpretării abaterilor de care este responsabil. Nici o abatere nu trebuie să lase loc la interpretări și de aceea este necesară elaborarea unei metodologii de selecție a abaterilor semnificative [4].

Calculul, analiza și raportarea abaterilor de la costurile standard trebuie să se fundamenteze pe criterii de eficiență economică, deoarece cercetarea cauzelor unei afaceri se justifică numai când beneficiile așteptate de la această analiză sunt mai mari decât cheltuielile. Din activitatea practică, managerii învață că pot exista abateri mici dar care fac obiectul unor analize atente, pentru că pot avea consecințe grave asupra rezultatului financiar. De asemenea, pot exista abateri mari care, numai dacă depășesc un anumit nivel, necesită a fi analizate, deoarece incidența lor asupra rezultatului financiar este minor.

BIBLIOGRAFIE:

- [1]. O.CĂLIN, M.MAN, M.V. NEDELICU - "Contabilitatea managerială", Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 2008.
- [2]. I.CUCUI, M.MAN - "Costurile și controlul de gestiune", Editura Economică, București, 2004.
- [3]. Y.DE RONGÉ, K.CERRADA - "Contrôle de gestion", Pearson Education France, 2005.
- [4]. I.C.DIMA, M.MAN - "Control de gestiune", Editura AGIR, București, 2003.
- [5]. C.T. HORNGREN, S.M.DATAR, G.FOSTER - "Contabilitatea costurilor, o abordare managerială", Editura ARC, Chișinău, 2006.
- [6]. M.MAN - "Contabilitate de gestiune și calculația costurilor", Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1998.

Exploatarea minieră A
Sectorul de productie nr.1

Tab. nr.1

SITUAȚIA CHELTUIELILOR STANDARD CU MATERIALELE, PREVIZIONATE PENTRU ANUL N

Denumire material	CONSUM SPECIFIC			PREȚ DE ACHIZIȚIE			CHELTUIELI STANDARD lei/tonă	
	U.M	Realizat N-1	Bugetat N	U.M	Realizat N-1	Bugetat N	Realizat N-1	Bugetat N
1. Lemn de mină (M1)	mc/1000t	17,7	17,0	lei/mc	101000	121200	1787,70	2060,40
2. Plasă metalică (M2)	kg/1000t	2559	2500	lei/kg	1925	2310	4926,08	5775
3. Profil T.H. (M3)	kg/1000t	1007	1300	lei/kg	1054	1265	1061,38	1644,50
4. Exploziv (M4)	kg/1000t	299	300	lei/kg	3913	4696	1169,99	1408,80
5. Capse (M5)	bc/1000t	749	750	lei/bc	1836	2203	1375,17	1652,25
-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL CHELTUIELI STANDARD CU MATERIALE							10378,29	12616,85

Exploatarea minieră A
Sector de producție nr.1

Tab. nr.2

SITUAȚIE PRIVIND VALOAREA MATERIALELOR CONSUMATE ÎN PERIOADA 01-07 ianuarie N

Denumire materiale	U.M	Cantități consumate		Preț unitate de aprovizionare		VALOARE MATERIALE –(lei)-	
		Efectiv	Standard	Efectiv	Standard	Cost efectiv	Cost standard
1. Lemn de mină (M1)	mc	1,9	1,7	121000	121200	229900	206040
2. Plasă metalică (M2)	kg	245,0	250,0	2360	2310	578200	577500
3. Profil T.H. (M3)	kg	130,0	130,0	1300	1265	169000	164450
4. Exploziv (M4)	kg	30,0	30,0	4560	4696	136800	140880
5. Capse (M5)	bc	75,0	75,0	2203	2203	165225	165225
-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL						1379125	1353930

Sectorul de producție nr.1

Tab. nr.3

RAPORT PRIVIND ABATERILE DE LA COSTURILE STANDARD PENTRU MATERIALE
PERIOADA 01-07 ianuarie N, volumul producției: 100 tone

Denumire materiale	VALOARE MATERIALE (lei)		ABATERI (lei)			
	Cost efectiv	Cost standard	Total (AG), din care:	de cantitate (AC):	de diferențe de preț (AP):	de compoziție (AS):
1. Lemn de mină M1	229900	206040	+23860	+24240	-380	-
2. Plasă metalică M2	578200	577500	+1038,72	-10766,951	+12725,505	-919,836
3. Profil T.H. M3	169000	164450				
4. Exploziv M4	136800	140880				
5. Capse M5	165225	165225	0	0	0	-
-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	1379125	1353930	+25195,0	+16500,50	+9614,37	-919,87

Exploatarea minieră A

Tab. nr.4

RAPORT PRIVIND ABATERILE DE LA COSTURILE STANDARD PENTRU MATERIALE
PERIOADA 01-07 ianuarie N, volumul producției: 300 tone

Denumire sector de producție	VALOARE MATERIALE (lei)		ABATERI (lei)			
	Cost efectiv	Cost standard	AG	AC	AP	AS
1. Sectorul de producție 1	1379125	1353930	+25195,0	+16500,50	+9614,37	-919,87
2. Sectorul de producție 2	1279125	1254095	+25030,0	+12690,0	+11000,0	+1340,0
3. Sectorul de producție 3	950500	950500	0	0	0	0
TOTAL	3608750	3558525	+50225	+29190,5	+20614,37	+420,13

POSSIBILITIES OF DETERMINING AND ANALYZING THE DEVIATIONS FROM STANDARD COSTS REGARDING RAW MATERIALS/ DIRECT MATERIALS IN INDUSTRIAL COMPANIES

Professor MARIANA MAN, D. Eco.
THE UNIVERSITY OF PETROSANI

Professor IOAN C. DIMA, D. Eco.
VALAHIA” UNIVERSITY OF TARGOVISTE

Abstract: During the production process one should operatively survey pre-established (standard) costs with a view of determining and analyzing deviations as costs are settled at the level of an activity considered to be normal while real activity can display deviations from this.

The system of analysis and control of standard costs differs depending on the direct or indirect character of the expenditures. Nevertheless, irrespective of the character of the expenditures, the analysis and control of standard costs have as a goal the determining (calculation) of deviations, namely of the minus or plus differences between real costs and standard costs. The final objective is the finding out of the causes that have determined deviations, the adopting of corrective measures, and the determining of responsibilities.

As regards raw materials and direct materials, deviations represent plus or minus differences as a result of: exceeding or disregarding specific consumptions, price changes, and the use of materials having other sizes or quality as compared with the ones envisaged by the budget, etc.

Key-words: standard cost, real (effective) cost, quantity deviation, price deviation, composition deviation, deviations report, deviations analysis.

1. INTRODUCTION

The basic function of standard costs consists in being a measuring and comparing standard of effective and standard expenditures; they consequently exert a systematic control upon such expenditures. Accordingly, the implementation of the standard cost method in industrial units implies [1]:

- The comparison of effective costs with standard costs and the measuring of the deviations as compared with standard costs;
- The analysis of the deviations from the point of view of their character, size, and causes;
- The determining of measures capable of stopping unfavorable deviations and ranging effective costs within settled standards.

Deviations represent savings or over-passing the standard costs afferent to manufactured production. They should be seen either as an expenditures increasing or as an expenditures

decreasing and not as rectifications of standard costs [2].

As regards the consumption of raw materials/direct materials one should distinguish between the product whose manufacturing requires only one material and the more complex product that requires the combination of several raw materials/materials [3].

2. STANDARD COSTS DEVIATIONS IN CASE OF RAW MATERIALS/MATERIALS WHEN THE FINITE PRODUCT REQUIRES A SINGLE MATERIAL

The deviation between the effective consumption of material and the standard one settled according to the budget has two possible causes: a deviation of the consumed quantity of material and a deviation of the effective buying price of the material [1]. Quantity deviation emphasizes the efficiency of production and the

performance of the production manager. The second deviation measures the impact of the price variations of raw materials/ materials that are imposed to the unit (in the case of the raw materials/materials that are quoted on worldwide market); it can also express the significant or the poorer performance of the supply department [3].

Let's suppose the following abbreviations:

P_s – represents the standard supplying price per unit of raw material/ material;

P_e – represents the effective supplying price per unit of raw material/ material;

c_s – represents the standard consumption of raw material/ material per product unit;

c_e – represents the effective consumption of raw material/ material per product unit;

Q – represents the quantity of manufactured products.

The global deviation (AM) from the standard costs of raw materials/ materials is calculated as follows:

$$AM = (c_e \times Q \times P_e) - (c_s \times Q \times P_s) = (Q_e \times P_e) - (Q_s \times P_s)$$

Where:

Q_e – represents the effective quantity of raw materials/ materials units afferent to the amount of manufactured production ($Q_e = c_e \times Q$);

Q_s – represents the standard quantity of raw materials/ materials units afferent to the amount of manufactured production ($Q_s = c_s \times Q$).

Global deviation should be divided into a price deviation and a quantity deviation. The method which, in most cases, determines a clear distribution of responsibilities, settles a distinction between:

- A quantity deviation, evaluated at standard price and calculated according to the following formula:

$$AC = (c_e - c_s) \times Q \times P_s = (Q_e - Q_s) \times P_s$$

One notices the elimination of all price effects in measuring the efficiency of the consumption of raw materials/ materials that is the responsibility of the production manager.

- A price deviation evaluated at the level of the effectively manufactured production and calculated according to the following formula:

$$AP = (P_e - P_s) \times c_e \times Q = (P_e - P_s) \times Q_e$$

One notices the mixed influence (price-quantity) in measuring price deviation.

Global deviation (AM) can be consequently written as follows:

$$AM = (Q_e \times P_e) - (Q_s \times P_s) = (Q_e - Q_s) \times P_s + (P_e - P_s) \times Q_e = AC + AP$$

As one can notice, when adding the deviation from standard consumption to the deviation determined by price differences we get the global deviation from raw materials/ materials' standard cost [1].

3. DEVIATIONS FROM STANDARD COSTS IN CASE OF RAW MATERIALS/ MATERIALS WHEN THE FINITE PRODUCT REQUIRES SEVERAL RAW MATERIALS/ MATERIALS

In most cases, a finite product requires a combination of various raw materials/ materials in order to be manufactured. With a view of analyzing and understanding the source of the global deviations from raw materials/ materials' standard costs one should consider the following components [3]:

- A price deviation and a quantity deviation – as in the case of the product that requires a single raw material/ material;

- A composition deviation that is determined by having in view the share of each raw material/ material within the total amount of raw materials/ materials consumed in order to get the finite product.

Generally, the analysis of raw materials/ materials' standard costs of a finite product made of “n” different raw materials/ materials can be approached as follows:

$$CT_n = (Q_1 \times P_1) + (Q_2 \times P_2) + \dots + (Q_n \times P_n)$$

Where:

CT_n – represents the total cost of “n” materials;

Q_n – represents the consumed quantity of “i” material;

P_i – represents the supply price of “i” material;

$i = 1, n$ type of materials.

$$Q = Q_1 + Q_2 + \dots + Q_n$$

Where:

Q represents the total amount of the material consumed in order to get the finite product.

And:

$$\begin{array}{l} Q_1 = p_1 \times Q \\ Q_2 = p_2 \times Q \\ \dots\dots\dots \\ Q_n = p_n \times Q \end{array} \left| \begin{array}{l} Q_i = \text{the quantity of “i”} \\ \text{material consumed in order to} \\ \text{get the finite product} \end{array} \right.$$

Where:

p_i = the share of “i” material within the total amount of material included into the finite product.

Taking into account the above abbreviations, total cost (CT) can be re-written as follows:

$$CT = (p_1 + Q \times P_1) + (p_2 \times Q \times P_2) + \dots + (p_n \times Q \times P_n)$$

It is known that, conventionally, the determining of a deviation is made according to the formula: DEVIATION = REAL (EFFECTIVE) – STANDARD (BUDGET)

Consequently, the global deviation from materials’ standard cost can be written as follows:

$$\begin{aligned} AG &= \text{EFFECTIVE TOTAL COST (REAL)} - \text{STANDARD TOTAL COST} = \\ &= CT_e - CT_s = [(p_{1e} \times Q_e \times P_{1e}) + (p_{2e} \times Q_e \times P_{2e}) + \dots + (p_{ne} \times Q_e \times P_{1e})] - \\ &- [(p_{1s} \times Q_s \times P_{1s}) + (p_{2s} \times Q_s \times P_{2s}) + \dots + (p_{ns} \times Q_s \times P_{ns})] \end{aligned}$$

In order to identify the causes that have determined the total deviation from raw materials/ materials’ standard costs of a finite product made of “n” raw materials/ materials, we are going to divide it into three deviations:

- An amount deviation (Q deviation);
- A price deviation (P_i deviation) ;
- A composition deviation (p_i deviation).

• *Quantity deviations*

Quantity deviations are determined by comparing the effective total amount of raw materials/ materials consumed in order to get the manufactured production (Q_e) with the standard total amount of raw materials/ materials settled for the manufactured production (Q_s).

As in the case of the finite production that requires a single raw material/ material, the variation of the total consumed amount ($Q_e - Q_s$) is going to be multiplied by the standard supply price of raw materials/ materials. In such a case, when dealing with “n” raw materials/ materials, this price is determined by calculating the mean of the standard supply price of each of the “n” raw materials/ materials ponderate with the afferent share of each of them within the standard composition of the finite product [3].

The formula of determining quantity deviations (AC) is the following one:

$$AC = (Q_e - Q_s) \sum_{i=1}^n p_{is} \times P_{is}$$

Where:

$\sum_{i=1}^n p_{is} \times P_{is}$ represents the average standard buying price of the standard composition of the finite product.

• *Price deviations*

Price deviations are determined by comparing the effective supply price with the standard supply price and then, by multiplying the difference that results with the amount of the raw material consumed in order to manufacture the production afferent to the specific period.

When compared with the previous case when the finite product requires a single raw material/ material, the interpretation is more difficult as one should notice two effects that do not compulsorily follow the same direction [3]:

- A price variation that is expressed as a difference between the supply costs noticed during the specific period and the standard supply prices afferent to each type of raw materials/ materials that have enabled the elaboration of the expenditures budget;

- A specific effect of composition that manifests through the ponder differences of the various raw materials/ materials within the finite product; consequently, it is able to change the average price of the whole amount of raw materials/ materials consumed in order to get the finite product with no change of the individual supply price of each raw material/ material. In case the raw materials/ materials consumed in order to manufacture the finite product display relatively different supply prices, the average price of the raw material/ material is going to change as a result of a modification of the composition of the raw materials/ materials the finite product is made of.

The formula of determining the price deviation (AP) is the following one:

$$AP = Q_e \sum_{i=1}^n p_{ie} (P_{ie} - P_{is})$$

- *Composition deviations*

Composition deviations occur only in case of the finite products manufactured through the consumption of “n” different raw materials/materials.

This type of deviation is encountered within those production processes where the share of different raw materials/materials in the finite product can vary. It measures the impact upon the cost of the variation of the share of each raw material/material in the finite product manufactured according to the composition standard previously settled [3].

The formula of determining composition deviation (AS) is the following one:

$$AS = \sum_{i=1}^n Q_e (p_{ie} - p_{is}) P_s$$

4. CALCULATION, ANALYSIS, AND REPORT OF THE DEVIATIONS FROM

MATERIALS’ STANDARD COSTS IN COAL MINING UNITS

In order to show the manner of calculating and reporting the deviations from materials’ standard costs, let’s consider a coal mining unit that displays the following characteristics at the end of the N-1 financial exercise (table no. 1). Five materials are employed by the production department no. 1 of the mining unit in order to extract the desired coal amount.

Out of the five materials exhibited, only three materials (metal net, T.H. profile, and explosive) are expressed according to the same measuring units (kg.); accordingly, only these materials are going to be analyzed in order to calculate both quantity deviations and composition deviations. For the other two (mine timber and primers) we are going to determine only the quantity and volume deviations.

The deviations from materials’ standard costs can be calculated and reported at relatively short periods of time (e.g.: weekly).

Let’s consider that during the period January 1 N – January 7 N, the amount of the coal production within the analyzed production department represents 100 tons.

In order to calculate the deviations we should first determine the value of the materials that have been consumed. To do this we should know both the consumed amounts (effective/standard) and the buying prices (effective/standard). According to the data provided by the balance sheet and to those predicted for the financial exercise N (table no.1) we are able to elaborate the report regarding the value of the materials that have been consumed (effective/standard) (table no.2).

In order to calculate global deviation and the three deviations it is made of, we should identify the values of the different variables that intervene in the deviations’ formulas previously defined.

- Q_e represents the total effective amount of materials consumed in order to extract the

100 tons coal production: 245 kg of M₂; 130 kg of M₃; 30 kg of M₄; (total: 405 kg);

- Q_s represents the total standard amount of materials settled by the budget, afferent to the 100 tons coal production: 250 kg of M₂; 130 kg of M₃; 30 kg of M₄; (total: 410 kg);

- p_{1e} represents the amount of M₂/Q_e = $\frac{245}{405} = 60.50\%$;

- p_{2e} represents the amount of M₃/Q_e = $\frac{130}{405} = 32.10\%$;

- p_{3e} represents the amount of M₄/Q_s = $\frac{30}{405} = 7.40\%$;

- p_{1s} represents the amount of M₂/Q_s = $\frac{250}{410} = 60.98\%$;

- p_{2s} represents the amount of M₃/Q_s = $\frac{130}{410} = 31.70\%$;

- p_{3s} represents the amount of M₄/Q_s = $\frac{30}{410} = 7.32\%$.

Global deviation (AM) from materials' standard costs represents 1032.72 lei and is an unfavorable deviation. The three deviations previously mentioned have the following values:

- Quantity deviation (AC):

$$AC = (Q_e - Q_s) \sum_{i=1}^n p_{is} P_{is} = (405 - 410) \times [(0.6098 \times 2310) + (0.3170 \times 1265) + (0.0732 \times 4696)] = -10766.951 \text{ lei}$$

- Price deviation (AP):

$$AP = Q_e \sum_{i=1}^n p_{ie} - (P_{ie} - P_{is}) = 405 \times [(0.6050 \times 2360 - 2310) + 0.3210(1300 - 1265) + 0.0740(4560 - 4696)] = 12725.505 \text{ lei}$$

- Composition deviation (AS):

$$AS = Q_e \sum_{i=1}^n (p_{ie} - p_{is}) \cdot P_{is} = 405 \times [(0.6050 - 0.6098) \times 2310 + (0.3210 - 0.3170) \times 1265 + (0.0740 - 0.0732) \times 4696] = -919.836 \text{ lei}$$

The sum of the three deviations is the same with global deviation.

The deviation from the standard consumption of materials is a favorable deviation (- 10766.95lei) that can be mainly explained owing to a very favorable quantity deviation in case of M₂ material (metal net) that

proves the efficiency of the manager whose responsibility is the consumption of materials within the above mentioned production department. Composition deviation is also favorable (- 919.836 lei), a fact that shows that the share of M₂ material is more important within the effective production than within standard composition. This also occurs when the unitary buying price for M₂ is half of the unitary buying price for M₄ (explosive).

Price deviation is not favorable (+12725.505 lei) to such an extent that it covers the earnings provided by the efficiency of materials consumption.

In case of the other materials (M₁ and M₅) displayed by table no.1 distinct calculations are to be made in order to calculate deviations as they are expressed according to different measuring units. If in case of M₅ everything is quite clear (the data exhibited by table no.1 show that there are no deviations), in case of M₁ both total deviation, quantity deviation and the deviation resulting out of price differences are calculated: AG = + 23860 lei; AC = +24240 lei; AP = - 380 lei.

After being calculated, the deviations are gathered in a "REPORT regarding the deviations from the materials' standard cost" (table no.3) that is going to be analyzed by the managers of the production department. Owing to the gathering of the reports elaborated by each production department one can get a "REPORT regarding the deviations from materials' standard costs" at the level of the whole mining unit (table no.4) [1].

It is quite important to carefully interpret the data as there are cases when quantity deviations and price deviations are totally independent. The choice of a material of higher quality implies a buying price which is higher than standard price (settled by the budget). Such a fact is going to determine a favorable quantity deviation (to the extent to which the higher quality of the material is going to determine less production rejects and failures) and a non-favorable price deviation; such deviations do not represent an improvement of the efficiency of the mining unit's activity.

5. CONCLUSIONS

Standard costs are ante-calculated costs (pre-settled) according to rigorous scientific standards. Standard cost is both a measuring and comparing standard with effective achieved cost and an instrument of orientation and establishing the normal circumstances according to which production should take place.

The analysis of the deviations noticed between REAL (effective) and STANDARD (budget) can be done according to several levels within a mining unit. For example, the comparative analysis of the effective production cost and of the standard cost afferent to production is the responsibility of the general manager of the mining unit as he/she is the one who is responsible for the financial results obtained. On the other hand, the data regarding the deviations at an inferior level (e.g.: deviation from the consumption of materials) is the responsibility of the managers belonging to an inferior hierarchic level (department managers). Each manager has to interpret the deviations which he/she is responsible for. No deviation should allow ambiguous interpretations. Accordingly, a methodology of selecting significant deviations is absolutely necessary [4].

The calculation, analysis, and report of the deviations from standard costs should be based upon criteria of economic efficiency as the

analysis of a business is justified only in case the benefits expected from such an analysis are higher than expenditures. Out of practice managers learn that there are low deviations that are carefully examined as they can determine serious consequences upon the financial result. At the same time, there are high deviations which, only in case they overpass a certain level, need to be analyzed as their influence upon the financial result is quite limited.

BIBLIOGRAPHY:

- [1] CALIN, O.; MAN, M.; NEDELICU, M.V. – Contabilitatea manageriala, Didactic and Pedagogic Publishing House, Bucharest, 2008
- [2] CUCUI, I.; MAN, M. – Costurile si conrolul de gestiune, Economic Publishing House, Bucharest, 2004
- [3] DE RONGE, Y.; CERRADA, K.; - Controle de gestion, Pearson Education France, 2005
- [4] DIMA, I.C. ; MAN, M. – Control de gestiune, AGIR Publishing House, Bucharest
- [5] HORNGREN, C.T.; DATAR, S.M. – Contabilitatea costurilor, o abordare manageriala, ARC Publishing House, Chisinau, 2006
- [6] MAN, M. – Contabilitate de gestiune si calculatia costurilor, “Scrisul Romanesc” Publishing House, Craiova, 1998

Mining unit A

Table no.1

Production department no.1

REPORT OF STANDARD EXPENDITURES FOR MATERIALS PREDICTED FOR YEAR “N”

Material	SPECIFIC CONSUMPTION			BUYING PRICE			STANDARD EXPENDITURES Lei/ton	
	M.U.	Carried out N-1	According to the budget N	M.U.	Carried out N-1	According to the budget N	Carried out N-1	According to budget N
ne timber (M1)	Cm/1000t	17.7	17.0	Lei/cm	101000	121200	1787.70	2060.40

al net (M2)	Kg/1000t	2559	2500	Lei/kg	1925	2310	4926.08	5775
.profile (M3)	Kg/1000t	1007	1300	Lei/kg	1054	1265	1061.38	1644.50
losive (M4)	Kg/1000t	299	300	Lei/kg	3913	4696	1169.99	1408.80
mers (M5)	Piece/1000t	749	750	Lei/piece	1836	2203	1375.17	1652.25
-	-	-	-	-	-	-	-	-
AL STANDARD EXPENDITURES FOR MATERIALS							10378,29	12616,85

Mining unit A
Table no.2
Production department no.1

REPORT REGARDING THE VALUE OF THE MATERIALS CONSUMED DURING THE
PERIOD
JANUARY 01 N – JANUARY 07 N

Material	M.U.	Consumed amounts		Buying unit price		MATERIALS' VALUE –(lei)	
		Effective	Standard	Effective	Standard	Effective cost	Standard cost
ne timber (M1)	cm	1.9	1.7	121000	121200	229900	206040
etal net (M2)	kg	245.0	250.0	2360	2310	578200	577500
H. profile (M3)	kg	130.0	130.0	1300	1265	169000	164450
plosive (M4)	kg	30.0	30.0	4560	4696	136800	140880
mers (M5)	piece	75.0	75.0	2203	2203	165225	165225
-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL						1379125	1353930

Production department no.1
Table no.3

REPORT REGARDING THE DEVIATIONS FROM STANDARD COSTS FOR MATERIALS
PERIOD JANUARY 01 N – JANUARY 07 N, production amount: 100 tons

Material	Materials' value (lei)		DEVIATIONS (lei)			
	Effective cost	Standard cost	Total (AG) out of which:	Of quantity (AC)	Of price differences (AP):	Of composition (AS):
1.Mine timber M1	229900	206040	+23860	+24240	-380	-
2.Metal net M2	578200	577500	+1038.72	-10766.951	+12725.505	-919.836
3.T.H. profile M3	169000	164450				
4.Explosive M4	136800	140880				
5.Primers M5	165225	165225	0	0	0	-
-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	1379125	1353930	+25195.0	+16500.50	+9614.37	-919.87

Mining Unit A
Table no.4

REPORT REGARDING THE DEVIATIONS FROM STANDARD COSTS FOR MATERIALS

PERIOD JANUARY 01 N – JANUARY 07 N, production amount: 300 tons

Production department	Materials' value (lei)		DEVIATIONS (lei)			
	Effective cost	Standard cost	AG	AC	AP	AS
1.Production department	1379125	1353930	+25195.0	+16500.50	+9614.37	-919.87
1	1279125	1254095	+25030.0	+12690.0	+11000.0	+1340.0
2.Production department	950500	950500	0	0	0	0
2						
3.Production department						
3						
TOTAL	3608750	3558525	+50225	+29190.5	+20614.37	+420.13

CONCEPTE SI PRINCIPII UTILIZATE IN ASIGURĂRILE DE VIATA

Prof. Univ.Dr. Dan Armeanu

Catedra de Finante

Academia de Studii Economice

Abstract. In marea majoritate a tarilor dezvoltate si nu numai, asigurarile de viata au o importanta deosebita deoarece reprezinta atat o forma de protectie impotriva unor riscuri sau evenimente din viata personala a asiguratului cat si o modalitate de economisire a capitalurilor temporar libere existente la un moment dat in economie. Produsele de asigurari de viata sunt procurate fie in mod individual fie in grup si imbraca diferite forme ce variaza de la o perioada de dezvoltare la alta, dar si de la o tara la alta. Asigurările de viata presupun preluarea riscurilor cu care se confruntă persoana fizică a asiguratului (vătămare corporală, deces, supraviețuire, îmbolnăvire) de către societatea de asigurări în schimbul primei de asigurare. In cazul in care se produce riscul asigurat atunci asiguratorul se obligă la plata sumei asigurate aferentă contractului. Asigurările de viata prezintă o largă diversitate din punct de vedere al modului de plată a obligațiilor părților contractante. Dacă ne referim la obligația de plată a asiguratorului, există numeroase situații în care societatea de asigurări achită asiguratului mai multe sume asigurate la momente diferite, la începutul sau la sfârșitul anului pe anumite perioade de timp.

Cuvinta cheie: asigurari de viata, suma asigurata, functii biometrice, probabilitate de supravietuire, probabilitate de deces, functia de supravietuire.

Față de asigurările de bunuri, la care scopul constă în refacerea valorii bunului de dinainte de producerea riscului asigurat, asigurările de persoane urmăresc fructificarea capitalurilor persoanelor asigurate.

Făcând o comparație între asigurările de bunuri și cele de persoane se constată următoarele diferențe:

- suma asigurată în cazul asigurărilor de bunuri este limitată la valoarea reală a bunului pe când în cazul asigurărilor de persoane asiguratul stabilește suma asigurată în funcție de puterea de cumpărare sau, dacă are loc producerea riscului asigurat atunci asiguratorul va plăti asiguratului o despăgubire care nu poate depăși paguba în cazul asigurărilor de bunuri iar în situația asigurărilor de persoane, suma asigurată.
- în situația în care asiguratul încheie mai multe asigurări pentru același bun atunci despăgubirea încasată de la toți asiguratorii nu va fi mai mare decât valoarea pagubei, pe când în asigurările de persoane, asiguratul poate contracta oricâte asigurări dorește primind de la toate societățile de asigurări sumele asigurate fără nici o restricție
- prima de asigurare pentru asigurările de bunuri se stabilește în funcție de probabilitățile de apariție a riscului fără să se țină seama de vârsta asiguratului.
- în asigurările de persoane primele se stabilesc prin calcule actuariale plecând de la probabilitățile de supraviețuire sau de deces în legătură cu vârsta persoanei asigurate

Unul din criteriile în funcție de care se realizează clasificarea asigurărilor de viață este riscul asigurat iar în raport cu acesta avem următoarea grupare:

- asigurări de supraviețuire
- asigurări de deces
- asigurări de accidente

În funcție de modul de plată a sumei asigurate, asigurările de supraviețuire se clasifică astfel:

- asigurări de supraviețuire cu plată unică
- asigurări de supraviețuire cu plată anuală
- asigurări de supraviețuire cu plată fracționată

Asigurările de supraviețuire au ca obiect riscul de supraviețuire a asiguratului la un moment dat. Într-un astfel de contract asiguratul se obligă la plata primelor de asigurare fie dintr-o dată la momentul semnării contractului fie eșalonat pe o anumită perioadă de timp. De asemenea, societatea de asigurări are posibilitatea de a plăti suma asigurată fie dintr-o dată la scadență dacă asiguratul este în viață fie periodic în timp, pe parcursul duratei de viață.

În general, în toate tipurile de asigurări de supraviețuire, societatea de asigurări plătește atâta timp cât asiguratul este în viață, în caz contrar asiguratorul este exonerat de orice obligație.

Dacă asiguratul decedează înainte de expirarea contractului și pierde astfel o parte importantă din suma asigurată atunci acesta are posibilitatea de a înscrie în contract clauza denumită contrasigare care presupune

rambursarea unei părți din sumele plătite de asigurat.

La baza fundamentării primelor în cazul asigurărilor de persoane stau următoarele principii:

- principiul echivalenței sarcinilor
- principiul aditivității primelor

În conformitate cu principiul echivalenței sarcinilor operațiunea de asigurare este echitabilă dacă valoarea actuală probabilă la momentul semnării contractului este aceeași atât pentru asigurat cât și pentru asigurator.

Cel de-al doilea principiu consfințește faptul că, dacă printr-un contract de asigurare se asigură mai multe riscuri atunci prima achitată de asigurat este egală cu suma primelor aferente fiecărui risc asigurat.

Actuarii au realizat o clasificare a indivizilor în grupe omogene care prezintă, cu excepția vârstei riscuri identice. Omogenitatea este relativă depinzând de parametrii luați în considerare, persoanele care fac parte dintr-un grup pot fi deosebite în mod sigur după vârstă, ceilalți factori fiind greu de evaluat.

Punctul de plecare în determinarea primelor aferente asigurărilor de persoane este reprezentat de funcțiile biometrice.

O prima funcție biometrică care se regăsește în tabelele de mortalitate specifice fiecărei țări este funcția de supraviețuire. Aceasta se notează cu l_x și reprezintă numărul mediu de persoane aflate în viață dintr-o populație omogenă la vârsta de x ani. Se notează cu ω vârsta maximă pe care o atinge o persoană, iar în asigurări aceasta are valoarea de 100 de ani. Astfel, se consideră că vârsta de 100 de ani nu este atinsă de nici o persoană din populația respectivă, adică $l_\omega = 0$.

Cea de-a doua funcție biometrică este probabilitatea de viață sau de supraviețuire $p(x,y)$ și reprezintă probabilitatea ca o persoană în vârstă de x ani să fie în viață la împlinirea vârstei de y ani.

Probabilitatea de viață se poate exprima în raport cu funcția de supraviețuire după următoarea formulă:

$$p(x,y) = \frac{l_y}{l_x}$$

În calculele actuariale se utilizează următoarea formă pentru probabilitatea de viață

$${}_n p_x = \frac{l_{x+n}}{l_x}$$

unde ${}_n p_x$ – este probabilitatea unei persoane în vârstă de x ani să fie în viață peste n ani sau la vârsta de $x + n$ ani.

O alta funcție biometrică necesară fundamentării tarifelor de prime este probabilitatea de moarte sau de deces.

Se notează cu $q(x,y)$ și reprezintă probabilitatea ca o persoană în vârstă de x ani să nu mai fie în viață la vârsta de y ani.

Probabilitatea de moarte îmbracă următoarele forme:

$$q(x,y) = 1 - p(x,y)$$

sau

$$q(x,y) = 1 - \frac{l_y}{l_x}$$

sau

$${}_n q_x = 1 - \frac{l_{x+n}}{l_x}$$

unde ${}_n q_x$ reprezintă probabilitatea ca o persoană în vârstă de x ani să nu mai fie în viață peste n ani sau la împlinirea vârstei de $x+n$ ani.

Funcțiile biometrice prezintă o importanță deosebită deoarece stau la baza determinării primelor de asigurare. Acestea, în principiu, se găsesc în tabelele de mortalitate construite în fiecare țară și sunt influențate de specificul populației locale. Astfel societățile de asigurare cu capital străin trebuie să-și adapteze calculele actuariale și să ia în considerare tabelele de mortalitate din România. În țara noastră primul tabel a apărut în 1990 după recensământul din acel an și s-a datorat lui N Proporgescu și N Stănielevici.¹ Consider că pentru o mai bună fundamentare a tarifelor de prime și implicit pentru diminuarea riscului de neplată a sumelor asigurate la scadența contractelor, este necesar ca aceste tabele să fie reînnoite periodic și chiar să se facă previziuni pentru perioadele următoare deoarece asigurările de viață sunt încheiate pe intervale lungi de timp (zeci de ani) în care pot apărea mutații considerabile.

¹ I Purcaru, Matematica si asigurari, Editura Economica, 1994

BIBLIOGRAFIE

1. Alistair Neill - Life Contingencies, Butterworth Heinemann, 1999
2. Borch K. - Economics of Insurance, North – Holland, 1990
3. Dan Anghel Constantinescu, Marinica Dobrin, Ana Maria Ungureanu, Daniela Gradisteanu - Tratat de asigurari, Bucuresti, 2000
4. Dan Armeanu - Piata asigurarilor din Romania. Tendinte si mutatii in perspectiva aderarii la UE, articol aparut in volumul Convergente economice in Uniunea Europeana, Editura Economica, 2002
5. Felicia Alexandru, Dan Armeanu - Asigurari de bunuri si persoane, Ed. Economica, 2003
6. Mark R. Greene, James S Trieschmann, Sandra G. Gustavson - Risk & Insurance, North-Holland, 1999
7. Pierre Petauton - Théorie et Pratique de L'Assurance Vie, Dunod, 1999
8. Purcaru I, Purcaru Oana Gabriela - Matematici financiare, Editura Economica, 2000
9. Purcaru I. - Matematică și Asigurări, Editura Economica, 1994
10. Samuel H. Cocs - Life Insurance Mathematics, Springer-Swiss Association of Actuaries, Zurich, 2000
11. Vacarel, I., Bercea, F. - Asigurari si reasigurari, Editura Expert, 2000

CONCEPTS AND PRINCIPLES USED IN LIFE INSURANCE

Professor Ph.D. Dan Armeanu
Department of Finance
Academy of Economic Studies

Abstract. *In most developed countries and not only, life insurance has a special importance because it represents both a form of protection against risks or events in personal life of the insured and a way of saving free temporary capital existing at some point in economy. Life insurance products are purchased either individually or in groups and take various forms varying from one development period to another, but also from country to country. Life insurance involve taking risks that the natural person of the the insured is confronting (personal injury, death, survival, disease) by the insurance company in exchange of the insurance premium. If the insured risk occurs then the insurer undertakes to pay the sum insured afferent .to the contract. Life insurance presents a wide diversity in terms of how to pay the obligations of the contracting parties. If we refer to the obligation of payment of the insurer, there are many situations in which the insurance company pays to the insured several amounts assured at different moments at the beginning or at the end of the year on a certain period of time.*

Keywords: life insurance, the insured amount, biometric functions, probability of survival, probability of death, survival function.

Towards the property insurance where the aim is to restore the asset value before the production of the insured risk, personal insurance are following up the fructification of the capital of insured persons.

Making a comparison between property insurance and personal insurance we find out the following differences:

- the sum insured in property insurance is limited to the real value of the property while in case of the insurance of people the assured establishes the amount insured according to purchasing power or, if the insured risk occurs then the insurer will pay to the assured a compensation not exceed the loss in case of property insurance and in the situation of the insurance of people, the sum insured;
- in case the assured ends more insurance for the same good then the compensation charged from the all assured is not going to be bigger than the amount of damage, while in insurance of people, the assured may contract any

insurance wants, receiving from all the insurance companies the amounts provided without any restriction;

- the premium for property insurance is established based on the preventing the risk without taking into account the age of the assured;

- in the insurance of people premiums are determined through the actuarial calculations starting from the probability of survival or death in connection with the assured person's age.

One of the criteria by which is done the classification of life insurance is the risk insured and in relation to this we have the following group:

- survival insurance;
- death insurance;
- accident insurance.

Depending on the mode of payment of the sum of insurance, the insurance of survival are classified as follows:

- insurance of survival with unique payment;
- insurance of survival with annual payment;
- insurance of survival with fractional payment.

Survival insurance have as goal the risk of survival of the assured at a given moment. In such a contract the assured is obliged to pay insurance premiums suddenly when signing the contract or by installment over a certain period of time. Also the insurance company has the option to pay the sum insured either from a maturity date if the assured is alive or periodically over the time during the lifetime.

In general, in all types of insurance for survival, the insurance company pays as long as the assured is alive, otherwise the insurer is relieved of any obligation.

If the insured dies before the expiration of the contract and so it lose an important part of the sum insured then this one has the opportunity to enroll in the contract the clause called *contrasigurre* that requires the repayment of a portion of amounts paid by the insured.

At the foundation of the premiums in case of the people insurance are these principles:

- equivalence principle tasks;
- additivity principle of the premiums.

In accordance with equivalence principle tasks the insurance operation is equitable if the probable actual value when signing the contract is the same for both the insured and the insurer.

The second principle confirms that if through an insurance contract ensure more risks then the premium paid by the insured is equal to the sum of the premiums associated with each insured risk.

Actuaries have developed a classification of individuals into homogeneous groups who present except the age, identical risks. The homogeneity is relative depending on the parameters taken into account, people who are part of a group can be absolute distinguished by age, the other factors is difficult to estimate.

The starting point in determining the premiums relating to insurance of people is represented by the biometric functions.

A first biometric function which is found in mortality tables specific to each country is the function of survival. This one it notes with l_x and represents the average number of persons who are alive from a homogeneous population at age x years. It is noted with ω the maximum age that a person reach and in insurance this one has the value of 100 years. Thus, it is considering that the age of 100 years is not reached by any person from the population, namely $l_\omega = 0$.

The second biometric function is the probability of life or survival $p(x, y)$ and it represents the probability that an elderly as a person age from x years to be alive at the age of y years.

The probability of life can be expressed in relation to the function of survival after the next formula:

$$p(x, y) = \frac{l_y}{l_x}$$

In the actuarial calculations it is used the following form for the probability of life:

$${}_n p_x = \frac{l_{x+n}}{l_x}$$

where ${}_n p_x$ - is the probability of a person of x years to be alive over n years or at the age of $x + n$ years.

Another biometric function required for the foundation of premium rates is the probability of death or death.

It is denoted with $q(x, y)$ and represents the probability that a person of age of x years not to be alive at age of y years.

The probability of death has many forms:

$$q(x, y) = 1 - p(x, y)$$

or

$$q(x, y) = 1 - \frac{l_y}{l_x}$$

or

$$1 - \frac{l_{x+n}}{l_x}$$

$${}_nq_x = 1 - \frac{1}{l_{x+n}}$$

where ${}_nq_x$ represents the probability that a person of age x years is not going to be alive over n years or when it turns $x + n$ years.

The biometric functions presents a special importance because they stay at the basis for determining insurance premiums. These, in principle, can be found in the mortality tables built in each country and are influenced by specific of the local population. So the insurance companies with foreign capital must adapt their actuarial calculations and take into account the mortality tables from Romania. In our country the first table appeared in 1990 after the census from that year and was due to Proporgescu N. and N. Stanielevici.² I consider that for a better foundation of premium rates and implicitly for the decreasing of the risk of non-payment of the sums insured at maturity contracts, it is necessary that these tables be renewed periodically even to make predictions for the next periods because life insurance are concluded on long intervals of time (decades) where significant mutations can occur.

References

1. Alistair Neil - Life Contingencies, Butterworth Heinemann, 1999
2. Borch K. - Economics of Insurance, North – Holland, 1990
3. Dan Anghel Constantinescu, Marinca Dobrin, Ana Maria Ungureanu, Daniela Gradisteanu - Tratat de asigurări, București, 2000
4. Dan Armeanu - Piața asigurărilor din România. Tendințe și mutații în perspectiva aderării la UE, articol apărut în volumul Conergențe economice în Uniunea Europeană, Editura Economică, 2002.
5. Felicia Alexandru, Dan Armeanu - Asigurări de bunuri și persoane, Ed. Economică, 2003.
6. Mark R. Greene, James S Trieschmann, Sandra G. Gustavson - Risk & Insurance, Northe – Holland, 1999.
7. Pierre Petauton - Théorie et Practique de L'Assurance Vie, Dunod, 1999.
8. Purcaru I., Purcaru Oana Gabriela - Matematici financiare, Editura Economică, 2000.
9. Purcaru I. - Matematica și Asigurări, Editura Economică, 1994.
10. Samuel H. Cocs Actuaries - Life Insurance Mathematics, Springer-Swiss Association of Zurich, 2000.
11. Vacarel, I., Bercea, F. - Asigurări și reasigurări, Editura Expert, 2000.

² I Purcaru, Matematică și asigurări, Editura Ecinomică, 1994.

GRADUL DE IMPLICARE A AUDITORILOR INTERNI ÎN CAZUL SITUAȚIILOR DE FRAUDĂ

Dr. MARCEL GHIȚĂ

Universitatea "Athenaeum" din București

Drd. ION CROITORU

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern – Ministerul Finanțelor Publice

Drd. MARIA POPESCU

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern – Ministerul Finanțelor Publice

Drd. RĂZVAN GHIȚĂ

Universitatea "Valahia" din Târgoviște

Abstract: Frauda reprezintă o problemă care se află în permanență în atenția tuturor nivelelor de management. Aceasta a existat în toate societățile și în toate perioadele de dezvoltare ale acestora.

Practica internațională în domeniu este foarte diferită de la o țară la alta, în funcție de cultura organizațională și de sistemele de investigare a fraudei adoptate. Cea mai bună protecție față de fraudă este componenta preventivă, care se impune a fi implementată în toate organizațiile.

În acest sens, autorii prezintă procedura de implicare a auditorilor interni, din sectorul public, în relația cu fraudă în baza prevederilor cadrului legislativ în vigoare.

În același timp sunt prezentate responsabilitățile managerilor, ale personalului de execuție și ale auditorilor interni în detectarea fraudei sau a indiciilor de fraudă.

De asemenea, articolul prezintă conceptul de fraudă și exemple de bună practică internațională în domeniu.

Cuvinte cheie: conceptul de fraudă, indicii de fraudă, investigator al fraudei, semnalmente, nereguli, abateri, iregularități.

1. CONCEPTUL DE FRAUDĂ

Termenul de fraudă apare sub forma conceptului mai larg de "diferențe" sau "iregularități". Astfel, abaterile conțin nereguli, deviații, disfuncționalități și chiar fraude.

Neregula înseamnă orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate, orice nerespectare a prevederilor memorandumurilor sau acordurilor de finanțare privind asistența financiară nerambursabilă acordată României de Comunitatea Europeană, precum și a prevederilor contractelor încheiate în baza acestor memorandumuri/ acorduri, rezultând dintr-o acțiune sau omisiune a operatorului economic, care, printr-o cheltuială neeligibilă, are ca efect prejudicierea bugetului general și/sau a celor ale Comunității Europene³.

³ Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța de Urgență Nr. 45/2003

Deficiențele, abaterile, disfuncționalitățile reprezintă nerespectarea cadrului normativ, violarea codului de procedură, care constă în erori, omisiuni și greșeli neintenționate.

Conceptul de fraudă are mai multe înțelesuri:

Frauda reprezintă totalitatea iregularităților și acțiunilor ilegale comise cu intenția de a înșela⁴.

- Frauda reprezintă orice acțiune intenționată sau omisiunea cu privire la utilizarea sau prezentarea unor documente sau declarații false, inexacte sau incomplete, inclusiv fapte penale⁵.

privind finanțele publice locale aprobată prin Legea nr. 108/2004, cu modificările ulterioare.

⁴ Modalități practice de aplicare P.M.A. 1210. A2-1 Identificarea fraudei.

⁵ Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea actelor de corupție, Cap. III Secțiunea 41, cu modificările ulterioare.

- Frauda poate consta în necomunicarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice și/ sau deturnarea acestor fonduri de la scopurile pentru care au fost acordate inițial⁶;

- Frauda reprezintă furtul care implică denaturarea, ascundere falsificare mijloacelor financiare.⁷

- Frauda, într-o definiție mai elaborată, poate fi făcută de orice persoană în scopul obținerii unui câștig sau pentru a cauza o pierdere, pentru a-i expune pe alții la risc într-o manieră necinstită prin⁸:

- *Declarații false;*

- *Neasigurarea unei terțe persoane a informațiilor pe care este obligat de lege să le furnizeze, sau a informațiilor de o anumită factură care se așteaptă a fi dezvăluite de acea persoană;*

- *Abuzul de poziția deținută, acesta presupunând să protejeze și nu să acționeze în detrimentul interesului financiar a altei persoane, sau a persoanei pentru care a fost însărcinat să acționeze.*

- **Infracțiunea de a beneficia de serviciu într-o manieră incorectă se consideră a fi săvârșită în cazul în care o persoană, în scopul evitării plății,** printr-o acțiune de rea credință, beneficiază de aceste servicii gratuit.

- Înșelăciunea nu reprezintă un element esențial al infracțiunii, aceasta se extinde la obținerea de servicii prin informații falsificate, contrafăcute, care, conform prevederilor legale, nu poate fi privită drept infracțiune.

Privite în întregul lor, aceste definiții arată că un comportament fraudulos poate implica măsuri disciplinare interne, acțiuni legale în cauze civile sau urmăriri penale.

Frauda poate fi cuplată cu alte activități criminale serioase, care au loc în afara

⁶ OG.NR.. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările ulterioare.

⁷ The Fraud Division of the Metropolitan Police, London, Great Britain.

⁸ The Juridical Commission of The Great Britain's Parliament's Report regarding fraud – July 2002.

organizației, incluzând șantajul sau spălarea de bani.

Prin prezentarea acestor elemente cu privire la fraudă rezultă că aceasta are un larg domeniu de acțiune, dar și faptul că nu există o delimitare clară între neregulile care sunt intenționate sau nu și fraudă realizată cu intenție.

În practică, toate elementele legate de neregularități sau fraude sunt importante și reprezintă o problemă, atât pentru manageri, cât și pentru auditorii interni.

Considerând faptul că fraudă apare în diferitele zone ale domeniului auditat, dar și ideea că ea reprezintă un obiect al auditului intern, ridicăm problema gradului de implicare a auditorilor interni în prevenirea, detectarea și investigarea fraudei și, mai concret, în ce măsură este recomandată implicarea lor în condițiile menținerii independenței și obiectivității, caracteristici necesare oricărei profesii.

2. PROCEDURA ACTUALĂ CU PRIVIRE LA FRAUDĂ SAU DESCRIEREA EXISTENȚEI FRAUDEI

Standardele internaționale clarifică faptul că auditorii interni nu sunt obligați să aibă experiență și expertiză de investigare a fraudelor.

De cele mai multe ori, auditorii interni știu despre fraudele sau neregulile cu care se confruntă alte organisme de inspecție, pentru că ei evaluează sistemul și stabilesc cu această ocazie ce mecanism de control a permis apariția unor asemenea eșecuri.

Rolul auditorului intern constă în asigurarea faptului că riscurile cu care este confruntată organizația sunt identificate de către management și vor fi luate măsuri suficiente și solide în scopul garantării că aceste riscuri nu se vor materializa.

Conform noului rol, auditorul nu este privit ca un investigator, ci ca un consultant specializat.

Investigatorii de fraude necesită pregătire specializată în domeniul legislativ și a tehnicilor de investigare. Această pregătire este suplimentară celei asigurate pentru auditorii interni. Investigatorii trebuie să cunoască

posibilele crime care s-au comis precum și instrumentele civile și penale de care dispun pentru investigarea cauzei.

Consensul de opinii la care s-a ajuns, în ceea ce privește rolul auditului intern cu privire la fraude, se referă la faptul că rolul auditorilor nu se oprește la investigarea fraudei, deși multe persoane se așteaptă exact la acest lucru.

Principalul rol al auditorului intern constă în oferirea de recomandări și concluzii cu privire la eficacitatea proceselor implementate de management în vederea administrării riscului de fraudă. În vederea asumării acestui rol auditul intern poate:

- investiga cazurile de fraudă **recomandând** instrumente suplimentare și adecvate de control care pot fi necesare în viitor;
- examina instrumentele de control pentru prevenirea fraudei și detecta procesele implementate de management în acest domeniu;
- să asigure recomandările necesare pentru implementarea acestor procese ;
- să asigure, dacă este cazul, consilierea Comitetului de Audit cu privire la asistența juridică necesară, dacă s-a declanșat urmărirea penală;
- să asigure cunoștințele de specialitate și abilitățile specifice necesare unei investigații;
- să mențină legătura cu echipa de intervenție;
- să aibă suficiente cunoștințe pentru a detecta indicatorii de fraudă.

În practică, auditorii interni, în desfășurarea misiunii de audit, pot deveni conștienți de existența unor posibile semne de fraudă sau chiar de fraudă.

În aceste condiții, auditorii interni sunt obligați să completeze formularele de identificare și raportare a neregulilor, care se vor discuta cu conducătorul misiunii de audit și vor fi transmise în termen de 3 zile managementului general împreună cu documentația aferentă.

În urma acestor acțiuni, responsabilitatea pentru continuarea investigației și sesizarea organismelor abilitate revine în sarcina managerilor, aceștia decizând totodată, la sfârșitul investigației, dacă transmit dosarul

organelor juridice și procuraturii.

Auditul intern, prin activitățile sale urmărește responsabilizarea comportamentului la nivelul managementului cu privire la fraude, respectiv “darea semnalului de la vârf că fraudă nu poate fi tolerată” și că organizația este implicată în prevenirea și detectarea fraudelor, iar persoanele care comit fraude vor fi deferite justiției.

În România, conform legii, rezolvarea fraudelor, atunci când apar, în cazul în care sesizarea vine pe linia controlului intern, auditului intern, auditului extern sau din alte surse, este de competența managementului.

De asemenea, managementul are responsabilitatea asigurării legalității patrimoniului entității publice, iar lipsa acestuia de intervenție poate conduce la punerea sa sub urmărire penală .

Conducătorii entității, atunci când au indicii despre posibile situații de fraudă ,trebuie să investigheze de urgență cauza, prin intermediul structurilor proprii de control sau inspecție, dacă acestea există, și să stabilească o comisie pe baza deciziei de investigare a situației respective.

Chiar în cazul unor semnale neclare, conducerea trebuie să ia decizia creării unei echipe de investigații și dacă este stabilită existența fraudei trebuie să decidă stabilirea unei comisii pentru investigarea acesteia, urmând să decidă ulterior pe baza rezultatelor investigației.

În cazul în care conducătorul entității este posibil să fie implicat în fraudă dosarul va fi trimis pentru investigare către nivelul ierarhic superior, dată fiind obligația legală de a valorifica documentele concludente care privesc desfășurarea activităților curente. Managementul informează ulterior structura de audit intern cu privire la rezultatele cu care s-a încheiat investigația.

Organele de poliție și procuratură, chiar dacă au fost sesizate de conducere, nu au mijloacele necesare să investigheze fraudele din cadrul entităților publice, ele urmând să se adreseze pentru finalizarea investigației tot către acestea.

Menționăm că acest sistem a fost adoptat în România după armonizarea legislației naționale din domeniu cu acquisul comunitar, în scopul

împuternicirii managementului de vârf.

Standardul Internațional de audit intern numărul 1210.A2 cu privire la fraude prevede că : Auditorul intern, ajutat de cunoștințele dobândite, trebuie să fie capabil să identifice indicatorii de fraudă, dar nu ne putem aștepta ca acesta să aibă aceeași experiență ca persoana care are drept principală responsabilitate detectarea și investigarea fraudelor.

Trebuie recunoscut faptul că, în practică, există auditori interni care doresc foarte mult să-și intensifice activitatea când detectează o fraudă și că aceste persoane provin dintre cele care au lucrat în activități de control sau inspecții și încearcă să ajute conducerea furnizând instrumentele necesare sau o mare cantitate de informații de specialitate.

Auditorii interni trebuie să identifice și, la primul semn de fraudă, să informeze conducerea în vederea desfășurării propriei cercetări și investigații cu privire la o anumită fraudă, să identifice persoanele implicate și dimensiunea fraudei, să superviseze întregul proces și să sprijine conducerea, atunci când acționează în concordanță cu ea.

Din experiență recunoaștem că suntem puși în fața unor practici diverse în ceea ce privește investigarea fraudelor și este dificil de stabilit și explicat în care trebuie implicat un auditor intern.

Din documentare a rezultat faptul că practica internațională în domeniu este foarte diferită și, de cele mai multe ori, activitatea de investigare a fraudelor este dominată de cultura națională în domeniu (Great Britain vs. Japan).

În Marea Britanie, auditorul intern, înainte de a furniza indiciile de fraudă, trebuie să-și consulte avocatul pentru a evita să fie dat în judecată pentru încălcarea drepturilor profesionale ale persoanelor implicate. În același timp, auditorul intern, care are o calificare specială în investigarea fraudelor, poate, dacă are probe solide, să aresteze preventiv pentru 24 de ore, dar responsabilitatea în cazul unei greșeli îi revine acestuia, fapt care face necesară consultarea unui avocat în asemenea situații.

În România conform normelor generale de

extindere a activității de audit intern, dacă conducerea nu investighează o posibilă fraudă sesizată de auditor, atunci acesta are obligația să informeze organul ierarhic superior.

3. Responsabilitățile auditorilor interni cu privire la prevenirea, detectarea și investigarea fraudei

Se cunoaște din practică că responsabilitatea pentru administrarea fraudelor revine în sarcina managementului organizației, altor angajați și a auditului intern.

Principala responsabilitate cu privire la prevenirea, detectarea și investigarea fraudei aparține conducătorului entității, care trebuie să administreze riscul de fraudă, vând astfel o serie de atribuții:

- adoptarea politicii și strategiei cu privire la toleranța fraudei la nivelul entității publice;
- elaborarea unui plan de acțiune prin care sunt stabilite responsabilitățile și măsurile de reducere a riscului de fraudă;
- revizuirea politicii și strategiei de reducere a riscului de fraudă și a planului de acțiune;
- elaborarea unui plan de răspuns care va defini exact etapele ce trebuie urmate când se raportează sau detectează o fraudă;
- promovarea eticii sau a unor principii etice la nivelul entității;
- administrarea riscurilor asociate cu activități, sisteme și programe din cadrul entității care vor include riscuri de fraudă;
- proiectarea și întreținerea unui sistem de control adecvat și eficient, cu costuri rezonabile, care să contribuie la prevenirea riscului de fraudă;
- organizarea unui audit intern adecvat și eficient;
- informarea organismelor responsabile cu privire la fraudele majore.

Din aceste considerente managementul entității publice este responsabil pentru administrarea, controlul, raportarea și luarea măsurilor necesare, cu privire la riscul de fraudă, care includ:

- stabilirea procedurilor necesare cu privire la prevenirea și detectarea fraudelor;
- implementarea instrumentelor adecvate de

control pentru prevenirea fraudei;

- răspunsul eficient la orice problemă semnalată de personalul entității, inclusiv luarea măsurilor necesare pentru soluționarea activităților suspectate sau raportate drept frauduloase;

- implicarea, atunci când este necesară, a organismelor juridice competente.

De asemenea, personalul entității publice are responsabilități cu privire la fraudă, după cum urmează:

- respectarea politicilor și procedurilor interne, codului etic de conduită cu privire la protejarea activelor entității;

- informarea imediată a managementului de nivel ierarhic imediat superior, de fiecare dată când există suspiciune că s-a comis o fraudă;

- respectarea obligației de a anunța organismele juridice responsabile, conform prevederilor Codului Penal, în situația în care o persoană are cunoștință despre o crimă din cadrul compartimentului în care își îndeplinește sarcinile.

Auditorii interni din cadrul unei entități au responsabilități cu privire la fraude când desfășoară misiunile de audit intern prin care pot oferi conducerii consiliere sau furniza asigurări cu privire la funcționalitatea sistemului de control managerial, elaborat și implementat de aceasta pentru administrarea riscurilor.

Auditorii interni își îndeplinesc aceste responsabilități formulând recomandări care vor ajuta entitatea să-și atingă eficient obiectivele.

Auditorii interni nu au obligația să dobândească experiența și expertiza necesare detectării și investigării fraudelor pentru că nu intră în aria lor de responsabilitate, dar ei au drept sarcină examinarea instrumentelor de control pentru prevenirea fraudelor și procedurile de detectare a acestora, care sunt implementate pentru prevenirea fraudelor și să ofere o garanție independentă asupra funcționalității sistemului de administrare a fraudelor.

Contribuția auditorilor interni la diminuarea riscurilor care conduc la apariția fraudelor se realizează în cadrul misiunii de audit intern, dar cel mai mult în cadrul procesului de analiză a

riscurilor specifice pentru fiecare domeniu auditat și în special în timpul intervenției, în etapa de lucru în teren, când evaluează dacă:

- mediul de desfășurare a controlului în cadrul entității publice asigură conștientizarea și sensibilizarea față de controlul intern;

- au fost stabilite scopuri și obiective realiste în cadrul entității publice;

- au fost realizate politici, practici, proceduri, rapoarte și alte mijloace care privesc activitățile de control și asigurare a protecției fondurilor și resurselor entității publice, în special pentru domeniile cu grad ridicat de risc;

- există norme scrise pentru descrierea activităților interzise și măsurile care trebuie luate în cazul încălcării acestora;

- au fost stabilite și susținute norme de autorizare pentru fiecare operațiune;

- sistemul informațional permite conducerii să obțină date sigure și adecvate;

- recomandările sunt necesare pentru stabilirea și perfecționarea sistemului de control intern, în scopul de a deveni mai eficient și mai bun în descurajarea fraudelor.

În același timp, auditorii interni au o serie de **responsabilități** în detectarea fraudelor, astfel:

- să aibă cunoștințe suficiente cu privire la fraudă pentru a fi capabil să identifice elementele sale constitutive și tehnicile utilizate în investigație;

- să cunoască tipurile de fraudă care se pot produce în activitățile auditate de ei;

- în situația în care se constată apariția unor slăbiciuni în controlul intern, auditorii interni trebuie să desfășoare activități suplimentare, inclusiv să examineze indicatorii de fraudă, având în vedere faptul că, prezența mai multor indicatori în același timp și în același loc sporește posibilitatea ca o fraudă să se fi comis;

- să evalueze indicatorii de fraudă, respectiv probabilitatea de fraudă în vederea recomandării unor investigații viitoare, în cadrul unor activități distincte de inspecție și, dacă situația o cere, să informeze conducerea entității și structura de inspecție.

Cu toate acestea, prin realizarea planului de audit intern și implicit prin aplicarea și

respectarea procedurilor interne, nu se poate oferi garanția că toate fraudele au fost detectate, ci doar o asigurare rezonabilă cu privire la funcționalitatea sistemului managerial de control.

Recomandăm ca, în cazul în care a fost identificată o potențială fraudă, să fie pregătit un raport separat ce să conțină indicatorii de fraudă și recomandarea expresă de realizare a unor investigații suplimentare.

Investigarea fraudei constă în realizarea unor cercetări amănunțite în scopul stabilirii dacă se confirmă indicatorii de fraudă și dacă întradevăr aceștia conduc către fraudă, prin coagularea elementelor descriptive și precise ale fraudei.

Auditorii interni ai entităților publice cu risc crescut de fraudă, pe baza unei analize fundamentate, pot recomanda organizației o structură de control /inspecție permanentă sau pentru o perioadă de timp, această structură reprezentând un obiectiv auditabil în aria de activitate a compartimentului de control intern.

Dacă managementul general numește un auditor intern într-o echipă mixtă de investigație a fraudei trebuie să fie aibă în vedere următoarele:

- să aibă experiența și calificarea necesară în domeniul fraudei, dovedită prin certificate profesionale sau prin reputația dobândită;

- să fie sigur că membrii echipei care vor lua parte la investigații, dispun de calificarea tehnică de specialitate sau au certificarea profesionala necesară;

- să se asigure că fiecare membru al echipei este independent în ceea ce privește activitățile sau persoanele care fac obiectul investigației ;

- să cunoască și să aplice normele și procedurile specifice activității de investigare a fraudelor în scopul descoperirii autorilor, întinderii și cauzelor fraudei, precum și tehnicile utilizate la respectiva fraudă;

- să cerceteze și evalueze existența și importanța posibilelor complicații interne în vederea evitării furnizării de informații către persoanele care pot fi implicate în fraudă sau

dacă aceste persoane nu furnizează informații eronate;

- să îndeplinească aceste activități în timpul investigației prin consultarea cu specialiștii de la oficiul juridic, dacă situația impune acest lucru;

- să respecte drepturile autorilor preinsei fraude, a personalului supus investigației precum și a entității publice.

În această situație, auditorul intern, la încheierea investigării fraudei, separat de raportul echipei mixte, poate continua propria sa evaluare specifică activității de audit intern în vederea:

- formulării recomandărilor cu privire la implementarea sau dezvoltarea instrumentelor de control intern, în scopul diminuării riscurilor viitoare de producere a fraudelor;

- elaborării testelor de audit care vor permite, în viitor, să detecteze situațiile similare de fraudă;

- determinării cunoștințelor suplimentare care vor fi necesare auditorilor interni pentru identificarea riscurilor de fraudă și mecanismele de identificare a lor.

Considerăm că pentru facilitarea modului de acțiune a auditorilor interni în domeniul fraudei și pentru stabilirea nivelului lor de implicare în prevenirea, detectarea, și investigarea fraudelor se impune completarea cadrului normativ existent.

În acest sens, menționăm faptul că, aspectele prezentate cu privire la relația dintre auditorul intern și conducere în investigarea fraudelor pot fi avute în vedere pentru viitoarele modificări și îmbunătățiri ale normelor generale referitoare la dezvoltarea activității de audit intern

BIBLIOGRAFIE

1. GHIȚĂ MARCEL –*Guvernanță corporativă*, Editura Economică, București, 2008
2. GHIȚĂ MARCEL –*Audit Intern*, Editura Economică, București, 2009
3. BOULESCU MIRCEA, GHIȚĂ MARCEL, MAREȘ VALERICĂ – *Fundamentele auditului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2001
4. BOULESCU MIRCEA, GHIȚĂ MARCEL, MAREȘ VALERICĂ – *Control fiscal și audit*

- financiar-fiscal*, Editura CECCAR, București, 2003.
5. GHIȚĂ MARCEL, MAREȘ VALERICĂ – *Auditul performanței finanțelor publice*, Editura CECCAR, București, 2002
 6. GHIȚĂ MARCEL, MIHAI SPRÂNCEANĂ *Auditul intern al instituțiilor publice*, Editura Tribuna Economică, București, 2004
 7. GHIȚĂ MARCEL, MIHAI SPRÂNCEANĂ - *Auditul intern în sistemul public*, Editura Tribuna Economică, București, 2006
 8. RENARD JACQUES – *Theory and practice of the internal audit*, IVth Edition, traducere din franceză realizată de Ministerul Finanțelor Publice, în cadrul proiectului finanțat PHARE, București, 2002
 9. *** Recomandări cu privire la controlul intern– extract din «New practice for the internal control » cu autorizația FIAIC, realizate de Ministerul Finanțelor Publice în cadrul proiectului finanțat PHARE, București, 2004
 10. *** Institutul Auditorilor Interni – Cadrul practicilor profesionale.
 11. *** Legea nr. 672/2002 cu privire la auditul intern public, Monitorul Oficial nr. 953/2002.
 12. *** *Legea nr.133/2002* pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr. 75/1999, republicată, cu privire la activitatea de audit financiar, Monitorul Oficial nr. 598/2003
 13. *** *Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 38/2003* pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, Monitorul Oficial nr.130 bis/2003.
 14. *** *Ordonanță de Guvern nr.. 37/2004* pentru modificarea și completarea reglementărilor privind auditul intern, Monitorul Oficial nr. 91/2004
 15. *** *Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 252/2004* pentru aprobarea Codului privind conduita etica a auditorului intern, Monitorul Oficial nr. 128/2004.
 16. *** *Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 423/2004* pentru modificarea și completarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 38/2003
*** *Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 1702/2005* pentru aprobarea Normelor privind organizarea și exercitarea activității de consiliere desfășurate de către auditorii interni din cadrul entităților publice, Monitorul Oficial nr. 154/17.02.2006.

THE INTERNAL AUDITORS' DEGREE OF INVOLVEMENT REGARDING THE SITUATION OF FRAUD

Dr. MARCEL GHIȚĂ

“Athenaeum” University in Bucharest

Drd. ION CROITORU

Central Unit of Harmonization for Public Internal Audit – Ministry of Public Finance

Drd. MARIA POPESCU

Central Unit of Harmonization for Public Internal Audit – Ministry of Public Finance

Drd. RĂZVAN GHIȚĂ

“Valahia” University in Târgoviște

Abstract: The fraud represents a problem that constantly holds the attention for every management level. It has existed in all societies and in all processes for these societies' development.

The international practice in the field it is very different from one country to the other when concerning the organizational culture and their systems for investigating frauds. The best protection concerning fraud it is represented by the preventive component which it is imposed to be implemented in all organizations.

In this situation, the authors present a procedure regarding the involvement of internal auditors from the public sector in relation with fraud on the basis of the stipulations of the legislative frame in force.

At the same time there are presented the managers and the executive personals' responsibilities and, also, the responsibilities of internal auditors when regarding the activity of identifying fraud or fraud' indicators.

Also, the article presents the fraud concept and examples from the international good practice in the field.

Key-words: concept the fraud, fraud indicators, fraud investigator, features, irregularities, deviations.

1. THE FRAUD CONCEPT

The term of *fraud* appears in the wider concept of “*inequalities*” or “*irregularities*”.

Thus, the irregularities contain deficiencies, deviations, malfunctions and even frauds.

Deficiency means any abnormality from legality, regularity or compliance and, also, any

inobservance from the stipulations of any memoranda or financing agreements regarding the financial grants conferred to Romania by the European Community and of the stipulations of any contracts concluded on the basis of these memoranda/agreements, resulting from an action or omission committed by the economical operator which, through an ineligible expense, has as effect the injury of the general budget and/or budgets of the European Community⁹.

Deficiencies, deviations, malfunctions represent the non-compliance of the normative frame, violations of the procedural code consisting in errors, omissions and unintended mistakes.

The concept of fraud has more meanings presented below:

- Fraud represents the total of irregularities and illegal actions committed with the intent of deceiving¹⁰.
- Fraud represents any intended action or omission with regard to the usage or presentation of fake, invalid or incomplete declarations or documents, including criminal acts¹¹.
- Fraud can be the lack in communicating information through the breaking of a specific obligation and/or the diversion of funds from the initial purposes for which they were granted¹².
- Fraud represents a theft that involves the distortion, suppression or forgery of the financial.¹³
- Fraud, in a more elaborate definition, can be realized by any person, with the purpose of realizing a certain gain or to cause a loss, or to

expose others to a risk, in a dishonest manner, by¹⁴:

- *Making a false declaration;*
- *Not assuring to a third party information that he is obliged through a legal obligation to provide or that information has a certain nature that results in the expectancy of that person to be revealed;*
- *Abuses his position, a position through which he it is supposed to protect and not to act in the detriment of the financial interest of another person or of a certain person for which he was commissioned to act.*

• **The infraction** of benefiting of a service in an unfair manner it is considered to be committed in the situation where, with the intent of avoiding a payment, a person, following a mal intent action, benefits from those services for which the respective payment was necessary.

• **Deceit** doesn't represent an essential element of infraction and thus, it is extended to the obtaining of services through fabricated information, which accordingly to the enforced legal stipulation, may not be regarded as an infraction.

Taken as a whole, these definitions show that a fraudulent behavior can involve either an internal disciplinary measure, legal action in a civil case or criminal prosecution by the police. Fraud can be connected to other serious criminal activities that were made outside the organization, including blackmail or money laundering.

Through the presentation of these elements regarding fraud it results the fact that it represents a large domain of action to be regarded but, also, the fact that there isn't a clear delimitation between irregularities which are intentionally/unintentionally and fraud that it is realized with intent.

In practice, all the elements connected to irregularities or frauds are important and they represent a problem for both managers and internal auditors.

Considering the fact that frauds appear in different areas of the audited domains but also the

⁹ Law no. 500/2002 regarding the public finances, with the later modifications and completions, and the Government Emergency Ordinance No. 45/2003 regarding the local public finances, approved by the Law no. 108/2004, with the later modifications.

¹⁰ Practical means of appliance – P.M.A. 1210. A2-1 Identification of fraud.

¹¹ Law no. 78/2000 on preventing, discovering and sanctioning of corruption acts, Chapter. III Section 41, with the later modifications and completions.

¹² Government Ordinance no. 79/2003 regarding the control and the recover of community funds, and also of the afferent co-finance funds used inappropriately, with the later modifications and completions.

¹³ The Fraud Division of the Metropolitan Police, London, Great Britain.

¹⁴ The Juridical Commission of The Great Britain's Parliament's Report regarding fraud – July 2002.

idea that they represent objectives of the internal audit, we raise the **problem regarding the degree of involvement of internal auditors in preventing, detecting and investigating fraud** and, more concretely, to what point it is recommended their involvement and at the same time maintaining their independence and objectivity, characteristics needful to any profession.

2. THE ACTUAL PROCEDURE REGARDING FRAUD OR THE DESCRIPTION OF THE EXISTENCE OF FRAUD

The international standard clarifies the fact that internal auditors are not obliged to own the necessary experience and expertise to investigate fraud. Most of the times the internal auditors know about a fraud or an irregularity, situation with which other inspection bodies are confronted, because they evaluate the systems and with this occasion they establish which control mechanisms have failed and permitted the apparition of such failures.

The role of the internal auditor consists in *assuring the fact that the risks with which the organization it is confronted are identified* by the management, that *sufficient and solid measures will be taken in order to guarantee that these risks won't materialize.* Bearing in mind this new role, **the auditor it is not regarded as an investigator, but as a specialized consultant.**

The fraud investigators need specialized training in the legislative domain and investigating techniques, training that is additional to the training assured for internal auditors. Investigators must know the possible crimes that were committed and the civil and criminal instruments at their disposal for investigating the cause.

The consensus of opinions at which the role of internal audit has reached when regarding fraud and irregularities it is represented by the fact that *the auditors role doesn't stands in investigating fraud, although many persons*

expect just this.

The main role of the internal auditor consists in providing recommendations and conclusions regarding the efficacy of the process implemented by the management in order to administer the fraud risk and in order to assume this role, internal audit can:

- investigate the fraud cases, **recommending** supplementary and adequate control instruments that can become necessary in the future;
- examine the control instruments for the prevention of fraud and the detection processes implemented by the line management;
- to provide the necessary recommendations for the improvement of these processes;
- to provide *counseling for the Audit Committee* regarding, if it is the case, the needed juridical assistance if the criminal prosecution it is triggered;
- to provide the specialized knowledge and specific abilities necessary to an investigation;
- to maintain the connection with the intervention team;
- to have sufficient knowledge for detecting the indicators of fraud.

In practice, the internal auditors when unfolding the planned missions can become aware of the existence of possible signs of fraud or even a fraud.

In these conditions, the internal auditors are obliged to prepare "*The finding and reporting of irregularities form*" – *FRIF*, which will be discussed with the supervisor of the internal audit mission, signed and forwarded within 3 days to the general management with the afferent documentation. Following this actions, the investigation and referral of the entitled bodies for completing the investigation becomes the management's responsibility that, after its investigation decides if forwards the file to the juridical bodies and to the prosecutor.

Internal audit, through its activities, follows in the behavior of the management levels "the accountability of a position regarding fraud", respectively "to give the tone from the top that fraud won't be tolerated" and that the

organization it is engaged in the prevention and detection of fraud and that the persons that commit fraud will be sued.

In Romania, according to the law¹⁵, solving frauds when they appear, it is under the competency of the general management, regardless if the descriptions come from the internal control line, internal audit, external audit or other sources.

Also, the managers have the responsibility in assuring the legality of the public entity's patrimony, through law¹⁶, and their lack of intervention in such situation can be followed even by criminal prosecution.

The general management when becomes aware of the description of a possible fraud must immediately investigate the cause through its own control or inspection structures, if they exist, and to establish a commission on the basis of a decision for investigating the respective situation.

Even when there are uncertain signals, the management must decide the creation of an investigation team and if there is established the existence of a fraud it must decide the establishment of a commission, for its investigation and subsequently it will decide on the basis of the investigation's result.

In the situation in which the general manager it is possibly involved in fraud then the file will be forwarded to the superior hierarchical level, for investigation, given the obligation, establish by law, to capitalize the conclusive documents following the unfolding of current activities. Also, the management with the result of the accomplished investigation informs the internal audit structure.

The police bodies and the prosecutor, even if they have been referred by the management, not having the necessary means to investigate the

frauds within public entities, will turn also to them to finalize the investigation

We mention that this system was adopted in Romania after the harmonization of the "acquis communautaire" with the national legislation in the field following the desire to empower the top management.

The international standard of internal audit number 1210.A2 regarding fraud stipulates "The internal auditor, with the help of the obtained knowledge, must be able to identify the description of fraud, but one must not expect from the internal auditor to have the same experience as a person that has as a main responsibility the detection and investigation of fraud".

We must acknowledge the fact that, in practice, there are internal auditors that have the desire to greatly increase their activities when detect a fraud and these persons mostly come from the personnel that has worked in the control or inspection activity and are trying to provide to the management all the instruments needed or a quantity of solid information.

Internal auditors must identify, at the first sign of fraud to inform the management, in order to develop its own investigation and researches regarding the certainty of fraud, the involved persons and the dimensions of the fraud, but, they must, supervise the entire process and to support the management when acting in accordance.

From experience we recognize that we are faced with many practices in the field of fraud investigation and it is difficult to establish the extent to which an internal auditor must be involved.

Through documentation it has resulted the fact that, also, the international practice it is very different and, most of the times, the activity for investigating fraud it is dominated by the national culture in the field (Great Britain vs. Japan).

In Great Britain, the internal auditor before giving descriptions of fraud must consult his lawyer to avoid being sued for infringement of professional interests of the persons involved. At the same time, *internal audit*, that has a *special*

¹⁵Order of the Minister of Public Finance no. 946/2005 approving the Internal Control Code, comprising the management/internal control standards in the public entities and for the development of the managerial control systems, Romanian Official Gazette no. 675 of 28 July 2005.

¹⁶ Law no. 500/2002 regarding the public finances, with the later modifications and completions, Romanian Official Gazette no. 597 on 13 August 2002.

qualification in investigating fraud, can, if it has solid evidences, to preventively arrest, for 24 hours, but if it has made a mistake, the responsibility it is his, a ground for which, in such situations, a specific consultation with the respective lawyer it is needed.

In Romania, in accordance with the general norms for exerting the internal audit activity, if the management doesn't investigate a possible fraud, seised by the internal auditor, then he has the obligation to inform the superior hierarhical body.

3. The internal auditors' responsibilities regarding the prevention, detection and investigation of fraud

From practice it is known that for administrating frauds, the responsibilities are in the task of the organization's management, other employees and internal audit.

The main responsibility regarding the prevention, detection and investigation of fraud belongs to the leadership of the entity that must administer the fraud risk, having a series of attributions:

- the adoption of a policy, a strategy at the public entity's level regarding the fraud tolerance;
- the elaboration of action plans through which are established the responsibilities and the measures for reducing the fraud risk;
- the revision of policy, of the strategy for reducing the fraud risk and the action plan;
- the elaboration of a response plan that will exactly define the stages that must be followed when a fraud it is reported or detected;
- the promotion of an ethic, of some corresponding ethic principles at level of the entity;
- the administration of the risks associated with activities/systems/programs within the entity that will include the fraud risk;
- the design and maintenance of an adequate and effective control system with reasonable costs that will contribute to the prevention of fraud risk;
- the organizing of and effective and

adequate internal audit;

- informing the responsible bodies about major frauds.

For these reasons, the management of the organizational structures of public entities are responsible for administering, controlling, reporting and taking the measures needed when regarding the fraud risk, including through:

- the establishment of the necessary procedures regarding the prevention and detection of fraud;
- the implementation of the adequate control instruments for preventing fraud;
- the effective answer to any problems signaled by the entity's personnel, including taking the necessary measures for the solution of suspected or reported fraudulent activities;
- the involvement of the competent juridical bodies, when it is necessary.

Also, the public entity's personnel has responsibilities regarding fraud as they are stated below:

- respecting the internal policies and procedures, rules, ethical Codes of conduit, with regard to the protection of the entity's assets;
- the immediate information of the management of the immediate superior hierarchical level each time there is a suspicion that a fraud has been committed;
- respecting the obligation to announce the responsible juridical bodies, in accordance with the stipulations of the Penal Code, in the situation in which a person has knowledge of a crime regarding the compartment in which that person fulfills his tasks.

Internal auditors within an entity have responsibilities with regards to fraud, when unfolding internal audit missions through which it can offer to the general management counseling or provide an assurance with regard to the functionality of the managerial control system, elaborated and implemented by it, for risks' administration. Internal auditors fulfill these responsibilities by *formulating recommendations* that will help the entity to effectively meet its objectives.

Internal auditors don't have the obligation to

acquire the necessary experience and expertise for detecting and investigating frauds because they don't enter their area of responsibility but, they do have as task the examination of the control instruments for preventing fraud and the procedures for detecting it that were implemented and, also, to provide an independent assurance over the functionality of the fraud administration system.

The contribution of the internal auditors at the diminish of risks that lead to the apparition of fraud it is realized during the internal audit mission but mostly during the process of analyzing the specific risks for every audited field and especially during the intervention on site stage when they evaluate if:

- the control environment within the public entity stimulates the awareness and sensibility towards the internal control;
- there are being established realistic purposes and objectives within the public entity;
- there are being realized policies, practices, procedures, reports and other means when regarding the activities' control and the assurance of the protection of assets and resources of the public entity, especially for the domains with a high degree of risk;
- there are written rules for the description of forbidden activities and the measures that must be taken if the established rules are broken;
- there are being established and maintained authorization rules for every operation;
- the information network allows the management to obtain adequate and reliable data;
- recommendations are necessary for the establishment and improvement of the internal control system in order to become more effective and better when discouraging frauds.

At the same time, *internal auditors have also a series of responsibilities in detecting frauds* thus:

- to have sufficient knowledge regarding fraud in order to be able to identify it's constituent elements and the techniques used for the investigation;
- to know the types of fraud that could

produce in the activities they audit;

- in the situation in which there are being identified weaknesses in the internal control, the internal auditors must unfold supplementary activities, including examination for the identification of **fraud indicators**¹⁷, by bearing in mind the fact that the presence of many indicators, at the same time and in the same place, rises the possibility for a fraud to have been committed;

- to evaluate the fraud indicators, respectively the degree of fraud presumptions in order to recommend the necessity for further investigations through a distinct action of inspection and to inform the management of the entity and the inspection structure, if the situation requires.

Still, by the realization of the internal audit plan and implicitly by applying and respecting the internal audit procedures it can not be offered the assurance that all frauds have been detected, but only a reasonable assurance over the functionality of the managerial control system.

We recommend, in the case when a potential fraud has been identified, the preparation of a separate report that will contain the fraud indicators and the express recommendation for realizing supplementary investigations.

The investigation of fraud consists in the realization of detailed researches in order to establish if there are confirmed fraud indicators and if they really lead towards fraud, by clotting the precise and descriptive elements of fraud.

Internal auditors from public entities with a high risk of fraud, on the basis of a fundamental analysis, *can recommend the organization of a permanent control/inspection structure or for a certain time frame*, and these structure will represent an auditable objective in the internal control compartment' area of activity.

If the general management nominates the

¹⁷ Fraud indicators appear when there is a failure in following procedures, the accomplishment of unauthorized operations, the lack of controls, and the derogation without explanations from the rules on the basis of which prices are being established, the massive losses in exploitation and so on.

internal auditor in a mixed team for the investigation of fraud, he must be aware of the following:

- to have the necessary expertise and to have a qualification in the fraud field, assured through professional certifications or by its gained reputation;

- to be sure that the members of the team have at their disposal the necessary specialized technical qualifications that will take part at the investigation or on the basis of professional certifications;

- to be sure that every member of the team it is independent when regarding the activities or persons that represent the object of the investigation;

- to know and to apply the specific rules and procedures of the fraud investigation activity in order to discover the authors of the fraud, its extent, the causes and techniques used for the respective fraud;

- to research and to evaluate the existence and importance of possible internal complications in order to avoid the assurance of information to the persons that might be involved in the fraud or that these persons won't assure mistaken information;

- to fulfill his activities during the investigation by consulting with the specialists from the juridical office, if the situation imposes;

- to recognize the rights of the alleged fraud authors, of the personnel subjected to the investigation and also the reputation of the public entity.

In this situation, the internal auditor, at the completion of the fraud's investigation, apart from the report of the mixed team, can continue with his own evaluations specific to the internal audit activity, in order to:

- *formulate recommendations* regarding the implementation or development of the internal control instruments in order to diminish the future risks for committing frauds;

- *elaborate audit tests* that will allow, in the future, the detection of similar fraud situations;

- determine the supplementary knowledge

that will be necessary for internal auditors to identify fraud risks and their mechanisms for future identification.

We consider that for the smoothness of the internal auditors' action manner in the field of the respective domain subjected to fraud and for establishing the level of their involvement in the prevention, detection and investigation of fraud, it is imposed the completion of the existing normative frame. As such, we mention the fact that the facts presented with regards to the relation of the internal auditor with the management in investigating fraud will be kept in mind for the future modification and improvement of the general norms regarding the development of the internal audit activity.

BIBLIOGRAFY

1. GHIȚĂ MARCEL – *Corporate governance*, Economic Publishing House, Bucharest, 2008
2. GHIȚĂ MARCEL – *Internal audit*, Economic Publishing House, Bucharest, 2009
3. BOULESCU MIRCEA, GHIȚĂ MARCEL, MAREȘ VALERICĂ – *The foundation of audit*, Didactic and Pedagogical Publishing House, Bucharest, 2001
4. BOULESCU MIRCEA, GHIȚĂ MARCEL, MAREȘ VALERICĂ – *Fiscal control and financial-fiscal audit*, CECCAR Publishing House, Bucharest, 2003.
5. GHIȚĂ MARCEL, MAREȘ VALERICĂ – *Performance audit for public finances*, CECCAR Publishing House, Bucharest, 2002
6. GHIȚĂ MARCEL, MIHAI SPRÂNCEANĂ – *Internal audit for public institutions*, Economical Tribune Publishing House, Bucharest, 2004
7. GHIȚĂ MARCEL, MIHAI SPRÂNCEANĂ – *Internal audit for public institutions*, Economical Tribune Publishing House, Bucharest, 2006
8. RENARD JACQUES – *Theory and practice of the internal audit*, IVth Edition, translation from French realized by The

- Ministry of Public Finance during a PHARE financed project, Bucharest, 2002
9. *** *Recommendations regarding internal control* – extract from «New practice for the internal control » with FIAIC authorization, realized by The Ministry of Public Finance during a PHARE financed project, Bucharest, 2004
 10. *** THE INSTITUTE OF INTERNAL AUDITORS – *The Professional Practices Framework*
 11. *** Law 672/2002 regarding the internal public audit, Romanian Official Gazette no. 953/2002.
 12. *** *Law no. 133/2002* for the approval of the Emergency Government Ordinance no. 75/1999, republished, regarding the financial audit activity, Romanian Official Gazette no. 598/2003
 13. *** Order of the Minister of Public Finance no. 38/2003 for the approval of the general Norms regarding the exertion of the internal audit activity, Romanian Official Gazette no.130 bis/2003.
 14. *** *Government Ordinance no. 37/2004* for the modification and completion of the regulations regarding the internal audit, Romanian Official Gazette no. 91/2004
 15. *** *Order of the Minister of Public Finance no. 252/2004* for the approval of the internal auditor's Code regarding the ethical conduit, Romanian Official Gazette no. 128/2004.
 16. *** *Order of the Minister of Public Finance no. 423/2004* for the modification and completion of the General Norms regarding the exertion of the internal audit activity, approved by the Order of the Minister of Public Finance no. 38/2003.
 17. *** *Order of the Minister of Public Finance no. 1702/2005* for the approval of the Norms regarding the organization and exertion of the counseling activity, Romanian Official Gazette no. 154/17.02.2006.

ACTUALIZĂRI LA STANDARDELE INTERNAȚIONALE DE CONTABILITATE PENTRU SECTORUL PUBLIC (IPSAS), MODIFICĂRI DE FOND LA NIVELUL ANULUI 2009

Auditor public extern drd. Ungureanu Gabriela – Felicia

Academia de Studii Economice București

Abstract: Standardele de Raportare Financiară în Sectorul Public (IPSAS) sunt elaborate de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (IPSASB) în scopul realizării unor standarde reale de raportare financiară la nivel mondial, care să stabilească raporturile legale cu dispozițiile de raportare financiară pentru guverne și alte entități din sectorul public. Principalul obiectiv al situațiilor financiare este reprezentarea în mod structurat atât a poziției financiare, cât și a performanței unei entități și de asemenea, de a oferi informații clare despre poziția financiară, fluxuri de trezorerie, performanța financiară, respectiv informații utile care au rolul de a demonstra responsabilitatea entității și optimizarea variantelor decizionale.

Cuvinte cheie: raportare financiară, prezentare corectă, fidelitate, concordanță cu, venituri, datorii, cheltuieli, active nete/capitaluri proprii.

INTRODUCERE

Standardele de Raportare Financiară în Sectorul Public sunt elaborate de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC) în scopul realizării unor standarde reale de raportare financiară la nivel mondial, care să stabilească raporturile legale cu dispozițiile de raportare financiară pentru guverne și alte entități din sectorul public.

Raportarea financiară în sectorul public

IPSAS - uri se referă la atât la raportarea financiară pe baza contabilității de casă (sau de trezorerie), cât și a contabilității de angajamente. Guvernele adoptă IPSAS - urile în vederea îmbunătățirii calității și a comparabilității informațiilor financiare raportate de către entitățile sectorului public din întreaga lume, cu scopul de a sprijini sectorul public în furnizarea de informații de o calitate superioară.

IPSAS – 1 “Prezentarea Situațiilor financiare” Standardul edifică faptul că, prezentarea fidelă cere reprezentarea corectă a efectelor tranzacțiilor pe de o parte, iar pe de alta parte, conformitatea altor evenimente și condiții cu definițiile și cu criteriile de recunoaștere a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor.

Principalele modificări

Comparativ cu IPSAS - 1 emis în mai 2000, cel din 2008 cuprinde îndrumările privind înțelesul termenului de prezentare fidelă. De asemenea, standardul prevede obligativitatea ca o entitate să utilizeze ordinea lichidității în prezentarea activelor și datoriilor numai atunci când prezentarea lichidității oferă informații credibile și mai relevante decât o prezentare pe

termen lung sau curentă (IPSAS – 1 din 2000 nu prevedea această limitare).

Totodată, acest standard prevede că o datorie deținută inițial, în scopul tranzacționării să fie clasificată drept curentă. Referitor la datoria financiară care este scadentă în 12 luni după data de raportare, sau pentru care entitatea nu are drept necondiționat de amânare a decontării pentru cel puțin 12 luni după data de raportare să fie clasificată ca datorie curentă. Această prevedere este valabilă și în situația în care entitatea a încheiat un acord de reprogramare a plăților pe termen lung, sau de refinanțare. Prin comparație, IPSAS - 1 din 2000 prevedea că datoriile menționate anterior să fie clasificate ca datorii pe termen lung.

IPSAS – 1/2008 prevede ca o datorie să fie clasificată pe termen lung, doar atunci când entitatea are decizia de refinanțare sau de reluare a obligațiilor pentru cel puțin 12 luni după data de raportare și dacă creditorul a fost de acord să ofere până la data de raportare o perioadă de grație.

În final, standardul stabilește dispozițiile de prezentare pentru deficitul sau surplusul perioadei și impune ca entitatea să prezinte ipotezele cheie pentru resursele viitoare și să prezinte raționamente separate de cele care implică estimările pe care conducerea le-a realizat în procesul de aplicare a politicilor contabile.

Data intrării în vigoare

Modificările de fond aduse IPSAS - urilor sunt aplicabile situațiilor financiare anuale care acoperă perioadele cu început de la data de 01 ianuarie 2008, pentru toate entitățile din sectorul public. Întrucât se încurajează aplicarea standardului, anterior datei de 01 ianuarie 2008, entitatea trebuie să prezinte acest fapt.

Aria de aplicabilitate

Standardul este aplicabil tuturor situațiilor financiare cu scop general întocmite și prezentate pe baza contabilității de angajamente și entităților din sectorul public altele decât entitățile economice de stat (GBE - urile). „Entitate economică de stat reprezintă o entitate care are următoarele caracteristici:

- este o entitate cu capacitate de a contracta în nume propriu;
- i-a fost desemnată autoritatea financiară și operațională de a desfășura o activitate;
- vinde bunuri și prestează servicii, în cursul normal al activității sale, către alte entități cu scopul de a obține profit, sau cu recuperarea totală a costului;
- nu se bazează pe o continuă finanțare de stat pentru continuarea activității;
- este controlată de o entitate din sectorul public.”¹⁸

Obiectiv

Principalul obiectiv al situațiilor financiare este reprezentarea în mod structurat atât a poziției financiare, cât și a performanței unei entități și de asemenea, de a oferi informații clare despre poziția financiară, fluxuri de trezorerie, performanța financiară, respectiv informații utile care au rolul de a demonstra responsabilitatea entității și optimizarea variantelor decizionale. În acest sens situațiile financiare oferă informații despre:

- “- activele;
- datoriile;
- activele nete/capitalurile proprii;
- veniturile;
- cheltuielile;
- alte schimbări în activele nete /capitalurile proprii; și
- fluxurile de trezorerie ale unei entități”¹⁹

Prezentarea informațiilor

¹⁸ Manualul de Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public, ediția 2009, volumul I Federația Internațională a Contabililor - București, Editura CECAR 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0, pag.33-34

¹⁹ Manualul de Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public, ediția 2009, volumul I Federația Internațională a Contabililor - București, Editura CECAR 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0, pag.37

Setul complet al situațiilor financiare cuprinde „situația poziției financiare, a performanței financiare, a modificărilor activelor nete /capitalurilor proprii, a fluxurilor de trezorerie, comparația valorilor bugetare cu cele reale (ca situație financiară suplimentară individuală sau ca o coloană a bugetului) și notele care cuprind rezumatul politicilor contabile semnificative și a altor note explicative.”²⁰

În ceea ce privește compensarea IPSAS- ul prevede faptul că nici activele și datoriile nici veniturile și cheltuielile nu trebuie compensate, doar cu excepția cazului în care compensarea este impusă, sau permisă de un IPSAS.

Atunci când clasificarea elementelor, respectiv prezentarea lor din situațiile financiare se modifică, sumele comparative trebuie reclasificate, situație în care entitatea trebuie să prezinte motivul și natura reclasificării precum și valoarea fiecărui element.

Există posibilitatea ca o entitate să nu poată reclasifica valorile comparative și atunci ea va trebui să prezinte natura și motivul pentru care nu a reclasificat elementelor sau categoriilor de elemente.

Pentru a avea relevanță și utilitate, situațiile financiare furnizate de entitate trebuie să îndeplinească câteva caracteristici calitative și anume inteligibilitate, credibilitate relevanță și comparabilitate.

În ceea ce privește structura ilustrativă a situației financiare, respectiv îndrumările de implementare, standardul stabilește pe de o parte dispozițiile minime de prezentare a situației financiare și pe de altă parte, componentele acestora, astfel încât să se poată realiza diferențierea, în mod clar, elementelor curente de cele pe termen lung.

În comparația IPSAS - 1 cu IAS – 1 plecăm de la faptul că IPSAS - 1 se bazează în principal pe IAS – 1 în 2003 și de la faptul că, în momentul în care a fost emis standardul la care facem referire, Consiliul pentru Standarde

²⁰Manualul de Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public, ediția 2009, volumul I Federația Internațională a Contabililor - București, Editura CECAR 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0, pag.37-38

Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (IPSASB) înființat de consiliul Federației Internaționale a Contabililor (IFAC) nu a luat în considerare aplicabilitatea IFRS – 5

” Active imobilizate deținute pentru vânzare și activități întrerupte” pentru entitățile din sectorul public”.

În acest sens IPSAS - 1 nu reflectă modificările făcute de IAS – 1, consecvente cu publicarea IFRS - 5, apărând astfel, următoarele diferențe:

- Situație comparativă între IPSAS - 1 și IAS – 1 (2003)
- elaborat de autor

Nr. crt.	IPSAS – 1/2008	IAS – 1/2003
1.	- nu include termenul „venituri” (income)	-„venituri” are un sens mai larg decât termenul de „venit” (revenue)
2.	- nu definește Standardele Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public	- definește prin „Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS-uri)”, IFRS-urile IAS-urile și Interpretările SIC/IFRIC.
3.	- conține comentarii privind responsabilitate pentru întocmirea situațiilor financiare	- nu conține comentarii privind responsabilitatea întocmirii situațiilor financiare
4.	- prevede prezentarea unei situații care să arate toate modificările activelor nete/ capitalurilor proprii	- permite prezentarea fie a unei situații care să arate modificările activelor nete/capitalurilor proprii, fie situații care să arate modificările activelor nete/ capitalurilor proprii, altele decât cele provenite din tranzacțiile de capital cu proprietarii
5.	- utilizează expresia „ obiectivul situațiilor financiare prezentată în prezentul IPSAS” pentru a înlocui	- expresia echivalentă „obiectivului situațiilor financiare utilizată în Cadrul General al IAS 1” (aceasta datorită faptului că nu există un Cadru general echivalent în IPSAS - uri.
6.	- datorită inexistenței Cadrul general IPSAS - 1 conține comentarii cu privire la actualitatea	- conține Cadrul general

	situațiilor financiare	
7.	- conține un rezumat cu valoare de normă al caracteristicilor calitative și o prevedere tranzitorie (care permite neprezentarea elementelor ce au fost excluse din situațiile financiare ca urmare a aplicării unei alte prevederi tranzitorii dintr-un alt IPSAS)	
8.	- conține un set diferit de definiții ale termenilor tehnici	
9.	- nu prevede în mod explicit prezentarea elementelor din categoria venituri/cheltuieli ca elemente extraordinare în, sau în situația performanței financiare.	- IAS 1 interzice prezentarea elementelor din categoria venituri/ cheltuieli, ca element extraordinar în situația veniturilor, sau în note

Responsabilitatea

În final responsabilitatea pentru întocmirea/prezentarea situațiilor financiare variază în cadrul jurisdicțiilor și între jurisdicții. De aceea, o jurisdicție poate să stabilească o distincție între persoana responsabilă pentru întocmirea situațiilor financiare și persoana responsabilă pentru aprobarea/prezentarea situațiilor financiare. Responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate, ale Guvernului ca întreg, aparține atât ministrului de finanțe, cât și directorului agenției financiare centrale.

Bibliografie:

- Manualul de Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public, ediția 2009, volumul I Federația Internațională a Contabililor - București, Editura CECAR 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0<
- Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRSs) incluzând Standardele Internaționale de Contabilitate (IASs) și interpretările lor la 1 ianuarie 2006/Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate – București, Editura CECAR 2006.

UPDATES OF THE INTERNATIONAL PUBLIC SECTOR ACCOUNTING STANDARDS (IPSAS), BACKGROUND MODIFICATIONS AT 2009 LEVEL

Public external auditor Ph. D. Ungureanu Gabriela

Academy of Economics Studies Bucharest

Abstract: International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) are issued by the Council for the International Accounting Standards for Public Sector in order to achieve real standards for financial statement at the worldwide level, in order to establish legal relations with financial statement instruction for the Government and for the other public entities. The main objective of the financial situations is the representation in structures both financial position and performance of an entity and also to provide clear information about the financial position, cash flow, financial performance, that useful information that serves to demonstrate responsibility and optimization variants entity decision.

Key words: financial situations, fairness presentation, reliability, compliance with, income, liabilities, expenses, net - assets/ equity interest.

INTRODUCTION

International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) are issued by the Council for the International Accounting Standards for Public Sector of the International Federation of Accountants (IFAC) in order to achieve real financial reporting standards worldwide, to establish legal relationships with financial reporting requirements for government and other public sector entities.

Financial reporting in public sector

IPSAS refers both to financial reporting on the base of cash accounting (or, of treasury) and commitment accounting. The Governments adopt IPSAS in order to improve the quality and comparability of financial information reported by the public sector entities around the world, in order to assist the public sector to provide information of better quality.

IPSAS – 1 “Financial Situations Presentation” The standard reveals the fact that, the fair presentation requires proper representation of the effects of the transactions on one hand, and on the other hand, other events and conditions compliance with the definitions and recognition criteria for assets, liabilities, revenue and expenditure.

The main modifications

Compared with IPSAS – 1 issued in May 2000, the other one issued in 2008 contains the guidelines regarding the meaning of the term

“fair presentation”. Also, the standard foresees the obligation of entities to use the order of liquidity in the presentation of assets and liabilities, only when the liquidity presentation offers more relevant and reliable information than long-term or current (IPSAS -1 at 2000 do not present this limitation).

At the same time, this standard foresees that a liability held initially for trading shall be classified as current. Referring to the financial liability which is due within 12 months after the reporting date, or for which that entity has no unconditional right to postpone the settlement for at least 12 months after the reporting date is classified as current date. This provision is valid even if the entity has an agreement for long-term rescheduling of payments, or refinancing. By comparison, IPSAS - 1 of 2000 provided that the liabilities mentioned before will be classifying that long term liabilities.

IPSAS – 1at 2008 foresees that a liability is classified as long term, only when the entity has the refinancing decision or, it has the decision to resume the obligation for at least twelve months after reporting date and the creditor agreed to offer a grace period until the reporting date.

Finally, the standard established the rules of presentation for the deficit or the excess of the period and it impose that entity to present the key assumption for the future resources and to present

separate judgments from those which involve estimates that management has made in applying accounting policies.

In force data

The background modifications of the IPSAS are feasible to annual financial statements covering the periods beginning on the 1st January 2008, for the all public sector entities. Since it encourages the standard application, before the 1st January 2008, the entity must provide this.

The feasible area

The standard is applicable to all general purpose financial statements prepared and presented on an accrual basis and public sector entities other than state economic entities (GBE's). "State economic entity is an entity that has the following characteristics:

- is an entity with capacity to contract on its own;
- has been appointed financial and operational authority to conduct business;
- sells goods and services in the ordinary course of its business to other entities in order to make profits, or total cost recovery;
 - not based on a continued state funding for further work;
- it is controlled by a public sector entity²¹."

Objective

The main objective of the financial statements is the representation in a structured way of both the financial position and the performance of the entity and also, to offer clear information about the financial position, cash flows, financial performance, the useful information in order to demonstrate the entity responsibility and to optimize managerial decision. In this way, the situations offer information about:

- “- the assets;
- the liabilities;
- the net assets/equity interests;
- the income;
- the expenditure;

²¹ "International Public Sector Accounting Standards Manual" 2009 edition, volume I- International Federation of Accountants - Bucharest, Publishing House -CECAR, 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0 pg. 33-34;

- another changes in the net assets/equity interests; and
- the treasury flows of the entity²²."

The presentation of the information

The complete set of financial situations contents "the situation of the financial position and the financial performance, also the modifications of the net assets/equity interests and the situation of the treasury flows, the analogy of the budgetary values with the real values (like a supplementary financial situations or at a column of the budget) and the notes which contains the summary of the significant accounting policy and another explanatory note²³."

Regarding the compensation IPSAS foresees that, neither assets and liabilities nor have income and expenses to be compensated, only with the exception that the compensation is established, or issued by the IPSAS.

When the classification of items, namely the presentation of financial statements is amended, comparative amounts should be reclassified, situation in which the entity must provide the reason and nature and value of each item reclassification.

It is possible that an entity can not reclassify comparative amounts, and then it will be to present the nature and reason for not reclassified items or categories of items.

To be relevant and useful financial statements provided by the entity must meet several quality characteristics, namely comprehensibility, relevance and comparability credibility.

Regarding the representative structure of the financial situations, respective the guidelines of implementation, the standard establishes on the one hand the minimum request of presentation of the financial situation and on the other hand the components, such as it can perform clearly the

²² "International Public Sector Accounting Standards Manual" 2009 edition, volume I- International Federation of Accountants - Bucharest, Publishing House -CECAR, 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0 pg. 37;

²³ "International Public Sector Accounting Standards Manual" 2009 edition, volume I- International Federation of Accountants - Bucharest, Publishing House -CECAR, 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0 pg. 37-38;

difference between current elements and long term elements.

In the comparison between IPSAS - 1 with IAS – 1 we should start from the fact that the IPSAS - 1 is based mainly on IAS – 1 in 2003 and the fact that, when it was issued the standard to which we refer to, the Council for the International Accounting Standards for Public Sector (IPSASB) founded by the council of the International Federation of Accountants (IFAC) did not consider the feasibility of the IFRS – 5

“Non – current Assets Held for Sale and Discontinued Operation” for the public sector entities.

In this respect IPSAS – 1 do not show the modifications made by IAS -1, consistent with publishing IFRS – 5, appearing in this way, the following differences:

- The comparison situation between IPSAS – 1 (2008) and IAS – 1(2003)
- issued by the author

Nr. Crt.	IPSAS – 1/2008	IAS – 1/2003
1.	- does not contain the term “income”	- “income” has a larger meaning then the term “revenue”
2.	- does not define the International Standards of Accounting for the Public Sector	- defines through « International Financial Reporting Standards » (IFRS), International Accounting Standard (IAS) and the interpretation of Standing Interpretations Committee/ International Financial Reporting Issues Committee (SIC/IFRIC)
3.	- contains comments on the responsibility for preparing financial statements	- does not contain comments on the responsibility for preparing financial statements
4.	- provides that the presentation of the financial situations must show all modifications of the net asses/equity interests	- allows presentation of a situation that can show the changes of net assets/equity or the circumstances that can show the changes in net assets/equity, other than those arising from capital transactions with owners
5.	- uses the expression “ the objective of the financial situation” which was presented in this IPSAS for to be substituted	- the equivalent expression “the objective of the financial situation used in the General Frame of IAS 1”
6.	- because it does not exist The General Frame, IPSAS - 1 contains comments regarding the financial situation actuality	- contains The General Frame
7.	- contains a summary with rule value of the qualitative features and a transitory provision (which admit to lack of the elements which was excluded from the financial situations as a result of transitory provision of	

	another IPSAS)	
8.	- contains a different set of definitions of the technical terms	
9.	- do not provide that the presentation of the elements by the revenue/expenses category that extremely in, or in the performance of the financial situation (in explicit way)	- IAS 1 forbids the presentation of the elements by the revenue/expenses category, at extremely elements in revenue situation or in the note

Accountability

Finally, the accountability for preparation/presentation of the financial situations varies within jurisdictions and between jurisdictions. Therefore, a jurisdiction may establish a distinction between the person who is accountable for the financial situations perform and the person who is accountable for approving/presenting the financial situations. The responsibility for the preparation of the consolidated financial situations, for the Government as a whole, belongs to both Finance Minister and the Director of the Central Financial Agency.

BIBLIOGRAPHY:

- “International Public Sector Accounting Standards Manual” 2009 edition, volume I- International Federation of Accountants - Bucharest, Publishing House -CECAR, 2009 – ISBN 978-973-8414-73-0;
- “International Federations Reporting Standards” (IFRSs) including “International Accounting Standards” (IASs) and their interpretation at 1st January 2006/The Council for the International Accounting Standards – Bucharest , Publishing House –CECAR, 2006.

IZVOARE CONSTITUȚIONALE PRIVIND DREPTUL LA O BUNĂ ADMINISTRARE

Prof.univ.dr. Verginia Vedinaș

I Introducere. Pentru a înțelege regimul dreptului la o bună administrare, trebuie să avem în vedere atât consacrarea sa la nivel supranațional, prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (II), cât și legislația internă și în special Constituția României (III). **Articolul 41** din Carta drepturilor și libertăților fundamentale reglementează următorul conținut al acestui drept: *”(1) Orice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii. (2) Acest drept include în principal: a) dreptul oricărei persoane de a fi ascultată înainte de luarea oricărei măsuri individuale care ar putea să îi aducă atingere; b) dreptul oricărei persoane de acces la dosarul propriu, cu respectarea intereselor legitime legate de confidențialitate și de secretul profesional și comercial; c) obligația administrației de a-și motiva deciziile. (3) Orice persoană are dreptul la repararea de către Uniune a prejudiciilor cauzate de către*

instituțiile sau agenții acesteia în exercitarea funcțiilor lor, în conformitate cu principiile generale comune legislațiilor statelor membre. (4) Orice persoană se poate adresa în scris instituțiilor Uniunii într-una din limbile tratatelor și trebuie să primească răspuns în aceeași limbă.” Putem remarca din formularea textului că dreptul la o bună administrare stă la baza raporturilor dintre cetățenii europeni și instituțiile Uniunii Europene, prin faptul că acțiunea acestor instituții este încadrată, ele fiind obligate să respecte dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil. Dreptul la o bună administrare apare astfel ca o garanție oferită cetățenilor împotriva unor eventuale abuzuri din partea instituțiilor comunitare. Din conținutul alineatelor (2) și (4) rezultă că dreptul la o bună administrare cuprinde mai multe elemente: **dreptul la apărare; dreptul la informare; obligația organelor administrative de a-și motiva deciziile; principiul răspunderii instituțiilor și agenților acestora față de cetățenii Uniunii Europene.**

II Elemente ale dreptului la o bună administrare în prevederile Constituției actuale a României. Constituția este legea fundamentală a unui stat, norma de drept cu cea mai însemnată forță juridică. Supremația Constituției în sistemul normelor juridice este dată nu doar de importanța relațiilor sociale reglementate –acelea privind instaurarea, menținerea și exercitarea puterii -, ci și de faptul că în ea sunt prevăzute și garantate drepturile și libertățile fundamentale. Chiar dacă am văzut că dreptul la o bună administrare *este* un drept fundamental, el nu cunoaște o consacrare expresă în legea fundamentală română. În cele ce urmează, vom demonstra că deși Constituția României nu-l reglementează în mod expres, acest drept se desprinde în mod implicit din coroborarea dispozițiilor acestei legi și apare astfel ca o sumă de alte drepturi. Este vorba despre art. 16 care reglementează **egalitatea în drepturi**.

Egalitatea nu exclude, ci dimpotrivă presupune existența unui drept de diferență, pentru că în practică legea trebuie să se adapteze unor situații și unor circumstanțe de o varietate extraordinară²⁴. Din toate aceste elemente, se desprinde într-adevăr ideea că **egalitatea în drepturi este o componentă esențială a dreptului la o bună administrare**. **Art. 21** reglementează **accesul liber la justiție**. Din formularea generală a articolului 21 înțelegem că accesul liber la justiție este asigurat atât cetățenilor români, cât și cetățenilor străini și apatrizilor, precum și faptul că „nicio lege nu poate îngredi exercitarea acestui drept”. Alineatul final este construit pe baza a două noțiuni fundamentale – cea de „proces echitabil” și cea de „termen rezonabil”. Prin proces echitabil înțelegem acel proces care se desfășoară cu respectarea unor principii fundamentale precum dreptul de apărare, contradictorialitatea, egalitatea, în care fiecare dintre părți are posibilitatea de a-și susține poziția asupra

problemelor de fapt și de drept în mod adecvat²⁵. În ceea ce privește termenul rezonabil, ideea este ca justiția să se realizeze cu celeritate, fără întârzieri de natură a compromite eficiența sau credibilitatea actului de justiție. **Art. 24** garantează dreptul la apărare. Acesta este legat în mod indisolubil de alte principii procesuale fundamentale, precum cel al aflării adevărului, cel al garantării libertății persoanei, cel al egalității sau de dreptul la un proces echitabil și reprezintă **una din componentele dreptului la o bună administrare**. **Articolul 31** reglementează **dreptul la informație**, care are un conținut complex, în cadrul căruia regăsim dreptul oricărei persoane de a fi informată cu promptitudine cu privire la măsurile luate sau care urmează să fie luate de organele administrației publice, accesul la date de interes public privind viața economică, socială, politică ș.a.²⁶. Ca formulare, textul legii fundamentale se apropie întrucâtva de prevederile articolului 41 alineatul (4) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și prin aceasta putem considera **dreptul la informație ca fiind una din componentele dreptului la o bună administrare**. Prin **art. 51** se consacră **dreptul de petiționare**, care reglează raporturile directe între stat - reprezentat prin autoritățile sale - și cetățeni. Dreptul de petiționare stabilește obligația corelativă a autorităților statale sesizate de a avea o atitudine activă, de a răspunde solicitărilor în termenele și condițiile stabilite de lege²⁷, idee accentuată și într-o serie de decizii ale Curții Constituționale, din care reținem doar două: Decizia 39/1993 și Decizia 75/1997. Împreună cu dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică formează categoria **drepturilor garanții**²⁸. Un alt drept garanție este **dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, reglementat de **art. 52**, el constituind o veritabilă garanție pentru cetățean împotriva eventualelor abuzuri ale autorităților publice. De asemenea, textul constituțional fundamentează **răspunderea administrativ-**

²⁴ Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu- coordonatori, *Constituția României Comentariu pe articole*, Editura CH Beck, București, 2008, p. 151.

²⁵ Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu- coordonatori, op. cit., p. 181.

²⁶ Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, op. cit., p. 300.

²⁷ Ibid., pp. 511- 514.

²⁸ Verginia Vedinaș- Drept administrativ, Editura Universul Juridic, București, 2009, Ediția a IV- a, p. 144.

patrimonială a statului pentru prejudiciile rpuduse prin erori judiciare. El corespunde, prin dispozițiile sale, alineatului 3 al articolului 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și apare astfel ca o **componentă esențială a dreptului la o bună administrare.** Principiul **motivării actelor administrative a dobândit rang constituțional prin art. 115 alin. 4,** care prevede **obligăția Guvernului de a motiva urgența situației** care reclamă adoptarea unei OUG. Astfel, regăsim aici în mod expres unul dintre elementele dreptului la o bună administrare, așa cum apare el reglementat de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – mai precis art 41 alin (2) lit c) – și **anume „obligăția administrației de a-și motiva deciziile”.** În cazul de față, deoarece Guvernul – în virtutea principiului separației puterilor în stat – nu are în mod normal prerogative în ceea ce privește legiferarea, delegarea legislativă care dă posibilitatea Guvernului de a adopta ordonanțe care au putere de lege trebuie să respecte anumite reguli și anumite condiții bine definite²⁹. De aceea, „obligăția (Guvernului) de a motiva urgența” apare ca o garanție în plus pentru evitarea abuzurilor și imixtiunilor puterii executive în procesul legiferării. **Dreptul minorităților naționale de a-și utiliza limba natală în raporturile cu administrația** este recunoscut prin **art. 120 alin. (2).** Pe această cale, este important să delimităm sfera de aplicare a acestui articol la relațiile cu administrația publică locală, fără a include deci și organele administrației centrale. Corelativ drepturilor prevăzute de articolul 120 și ca o garanție a exercitării acestora apar obligațiile autorităților publice la nivel local, cum ar fi obligația de a asigura traducerea actelor oficiale în limba minorităților sau obligația de a publica actele autorităților autonome locale și în limba acelor minorități³⁰. Articolul 120 din legea fundamentală română are drept corespondent alineatul final al articolului 41 referitor la dreptul

la o bună administrare. Din spiritul prevederilor constituționale, raportate la legea organică a administrației publice locale nr. 215/ 2001³¹, rezultă că se garantează libertatea de exprimare în limba maternă pentru minoritățile naționale³².

III. Concluzii. Putem conchide că **deși nu există o prevedere expresă în ceea ce privește dreptul la o bună administrare în legislația internă, elementele acestui drept se regăsesc cuprinse, în majoritatea lor, în prevederile legii fundamentale.**

²⁹ Alexandru- Sorin Ciobanu, Florin Coman- Kund, *Drept administrativ, Partea I*, Editura Universul Juridic, București, 2007, p. 161.

³⁰ Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, *op. cit.*, pp. 1167- 1170.

³¹ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123/ 20 februarie 2007.

³² Ștefan Deaconu- Protecția minorităților naționale în România, în *Analele Universității București*, 2002- II, aprilie- iunie, p. 48.

De lege ferenda, apreciem că ar fi de dorit ca la o viitoare revizuire constituțională acest

drept să fie reglementat în mod expres, pentru că el ține de esența statului de drept și a activității administrației. Dreptul la o bună administrare nu este el însuși un drept. El este chintesența tuturor drepturilor, principiilor, raporturilor care asigură o realizare corespunzătoare a atribuțiilor de către stat prin autoritățile sale, și, în acest mod, satisfacerea nevoilor generale de interes public.

AUDITING IN EGYPT: A STUDY OF THE LEGAL FRAMEWORK AND PROFESSIONAL STANDARDS

Part I

Dr. Ahmed Hassan Farghaly

Dean of Faculty of Commerce
Cairo University

Abstract: The objective of the paper is to present an analysis of the legal framework surrounding the auditing profession in Egypt, and the problems faced by the profession. The basic Company Law of 1951 and the Banking Law of 1957 mainly govern the legal framework of auditing practice. A revision of the Company Law has been proposed in 1997, but it is yet to be finalized and implemented.

Furthermore, the Central Accounting Organization Law (1988) and Capital Market Law (1992) have had considerable impact and influence on the practice of auditing in Egypt. The combined set of laws represents the legal framework for the auditing profession in Egypt. The Egyptian Society of Accountants and Auditors is the widely recognized association of chartered accountants and auditors that develop the educational and professional standards in Egypt. Despite this infrastructure, Egypt faces the problem of nonconformity to the professional standards in the auditing profession. Hence, our problem statement reads: (1) can we establish the reasons for nonconformity?, and (2) what measures are to be proposed to transform nonconformity into conformity?

Key words: Auditing, Egypt, professional standards, legal framework, laws, auditing problems.

JEL Classification

1. Introduction

The purpose of the paper is to present an analysis of the legal framework surrounding the auditing profession in Egypt, and the current problems faced by the profession. Egypt has a history in the field of financial and management accounting. During the 1960s, with the triple movements toward (1) central economic management, (2) nationalization, and (3) expansion of the public sector, the Central Auditing Organization became responsible for auditing the public sector. In the mid-1970s, the Egyptian government had followed an open-door policy to liberalize the national economy, and had initiated several improvements in the accounting and auditing standards and practices. In 1991, the Egyptian government launched a widespread economic development and structural

modification program supported by the World Bank and the International Monetary Fund (IMF). This development aimed at sound financial principles, availability of reliable corporate information, and adoption of the international accounting and auditing standards. There are many laws governing the legal framework of auditing practice in Egypt. Despite the legal infrastructure, Egypt faces the problem of nonconformity to the professional standards in the auditing profession. Hence, our problem statement reads: (1) can we establish the reasons for nonconformity? And (2) what measures are to be proposed to transform nonconformity into conformity?

To get a fair view of the Egyptian world of auditing practices, a questionnaire consisting mainly of questions requiring a response on a five

point Likert-scale was presented to thirty-two auditors in Egypt; thirteen auditors of academic nature and nineteen practitioners within 17 auditing firms including international auditing firms. In addition, 18 interviews were carried out with them. Based upon the results of these investigations, the nonconformity is found to be caused by four reasons: (1) the lack of experience and expertise in the profession, (2) the weaknesses in the required apprenticeship, (3) the lack of accounting and auditing education, and (4) the lack of competitiveness of the profession in terms of salaries and incentives. Our findings indicate that despite great efforts to comply with accounting and auditing standards, there is still a gap between the accounting and auditing standards and actual practices. In addition, there is a gap between the letter of the law and the practices regarding the organization of the auditing profession and compliance with the accounting and auditing standards. It was seen that the revision of the accounting practice law (133/1951) would remedy some of these problems and weaknesses, but the law is yet to be finalized by the People's Council to be ready for implementation.

The outline of the paper is as follows. Section 2 presents the legal framework of auditing. Section 3 deals with professional and educational environment. Section 4 discusses the accounting and auditing standards. Section 5 presents the conclusions. Section 6 provides some recommendations to recover the auditing problems in Egypt.

2. Legal framework of auditing

This section deals with the efforts applied by the Egyptian government to restructure (1) financial reporting, (2) disclosure requirements, and (3) accounting and auditing standards and practices. The Egyptian government has proposed to modify the law to achieve this restructuring. The modifications include (1) modifying the company law, the banking law, and the capital market law, (2) establishing the Central Auditing Organization, and (3) drafting a new accounting practice law.

The Company Law 159/1981

The Company Law 1. requires all companies registered to maintain proper accounting records and prepare yearly audited financial statements. 2. It states that the annual meeting of shareholders should evaluate the auditor's performance, and should assign a new auditor or renew the engagement of the existing auditor. It requires the auditor to report the following features at the annual meeting, whether: the company maintains proper accounting records; all legal requirements have been applied to the accounts; all information (evidence) for accomplishment of duties has been collected; and the financial statements fairly present the entity's financial condition and results of operations.

The Company Law requires that external audits should be carried out in compliance with the Accounting Practice Law 133/1951. The Company Law states that the auditor must not have other contracts with the auditee, for instance, as a founder, director, or employee. However, shareholders can be appointed as external auditor of the auditee. In 2000, there were 1,236,000 registered companies in Egypt; 29,000 corporations and 1,207,000 partnerships. The main four characteristics of the listed companies in Egypt are: (1) most companies are closely held (separation between owners and management is uncommon, and communication with shareholders is weak), (2) considerable state ownership in privatized companies, (3) weak board independence/ one level board structure, and (4) disclosure is not a common practice (Fawzy, 2004).

The Banking Law

The Banking Law 163/1957 requires all banks to follow accounting and auditing requirements and guidelines set by the Central Bank of Egypt. So, the banks are required to follow the Egyptian Accounting Standards regarding a financial reporting. In the case of bank audits, the Central Bank of Egypt controls the auditors' performance and reviews the auditor's report and annual financial statements prior to the shareholders' meeting. The rules that

ensure the audit quality state that two auditors -it is allowed that they are from the same auditing firm- must audit bank financial statements. Moreover, an individual auditor cannot formulate reports for more than two banks yearly. However, according to Egypt's current legislative framework, the individual auditors, not the auditing firms, can be auditors of auditees. In practice, auditees assign individual partners of auditing firms so that the auditing firm cannot be held legally responsible for bad auditing. The draft of new Accounting Practice Law allows auditing firms to be appointed as auditors (Berg & Capaul, 2004).

Capital Market Law 95/19923

Egypt has a Stock Exchange since 1882. This exchange was considered the fifth most active market in the world in the 1950s (ACCE, 1995). In the late 1950s, the activities of the Stock Exchange decreased and remained inactive for 30 years because of a process of nationalization (which led to a socialist era). In the 1990s, the Egyptian government decided to refresh its capital market by recovering its status and the confidence of investors. The Egyptian government has encouraged new foreign capital along with national capital. Therefore, a new Capital Market Law No. 95 was issued in 1992.

According to the Capital Market Law 95/1992, all listed companies are required to follow the Egyptian Accounting Standards. At first, the Capital Market Law requires all listed companies to prepare financial statements in compliance with the International Accounting Standards (IAS).⁴ Then, the Ministerial Decree 503/1997 mandated the use of Egyptian Accounting Standards by all enterprises and in the absence of Egyptian Accounting Standards regarding the accounting treatment, the requirements set by IAS were applied. Subsequently, the Capital Market Law required all listed companies to publish financial statements in two widely spread newspapers and to establish an Audit Committee. In addition, the Capital Market Authority has recently issued a new Capital Market Law, which includes various punishments against violators of financial

reporting and disclosure requirements. The new listing rules approved by the Capital Market Authority became effective since August 2002. The rules aim at ensuring that the preparation and presentation of financial statements comply with accounting, auditing, and legal requirements.

The Central Auditing Organization

The Central Auditing Organization is an independent public organization that reports directly to the People's Assembly (Parliament) by submitting its reports to Parliament.⁵ It controls the government funds and those of other public corporate bodies. It helps the Parliament to control financially both the accounting and legal sections, to check performance, to follow up the implementation of the plan, and to review legally the decisions issued on financial irregularities. It is responsible for the audit of state owned enterprises. It governs the auditing of government departments and agencies, public sector enterprises, and companies in which ownership interest of public investment is not less than 25 percent. The Central Auditing Organization has implemented important steps toward coordination of the public-sector accounting and auditing standards with the internationally accepted standards.

Furthermore, the Ministry of Finance and the Central Auditing Organization work together to ensure that state-owned companies comply with accounting and auditing requirements.

Accounting Practice Law

The main law governing professional accountants and auditors, particularly in the private sector, is the Accounting Practice Law 133/1951 and its amendments, which are considered out-of-date by most practitioners. According to the current law, individuals joining the public practice of accounting and auditing must register with the General Register for the Accountants and Auditors, which is maintained by the Ministry of Finance. The current law does not require a qualifying examination for entry. The main features of the new law include the creation of a council for accounting and auditing to stress on coordination among professional accountancy organizations, enrichment of the

auditor's independence, introduction of qualifying examinations for auditors, and acknowledgement of auditing firms as well as individuals auditors as providers of the auditing services (Berg & Capaul, 2004). 7 The draft of a new accounting practice law had been under discussion since 1997. As a result, the efforts to improve accounting and auditing practices slowed down. The new law was drafted under the funding of the Ministry of Finance, the Syndicate of Accountants⁸, and the Egyptian Society for Accountants and Auditors.

3. Professional and educational environment

This section deals with the current situation of the auditing profession, the education, and the auditing firms' structure in Egypt. It explains the gap between law and normal practice.

3.1 Auditing profession

This subsection presents the current framework of auditing profession in Egypt and the role of the Egyptian Society of Accountants and Auditors in practice. It also explains why there is a gap between the letter of the law and the normal practice. The Egyptian Society of Accountants and Auditors plays a central role in the accounting profession. It is an organization of chartered accountants and is responsible for developing educational and professional standards. It functions like a particular body of accounting professionals. It is a member of the International Federation of Accountants (IFAC), but it does not test whether its members comply with IFAC standards (IFAC, 2004). It was established in 1946 and managed by a Board of Directors. Members have been admitted when they satisfy one or more of the following conditions (Egyptian Society of Accountants and Auditors, Cairo).

Membership in the Institute of Chartered Accountants in England and Wales, or another acceptable foreign professional body.

Doctoral degree in accounting or auditing with three years of full-time work experience in practice.

At least three years of full-time work experience in the office of a practicing Egyptian Society of Accountants and Auditors member or equivalent⁹ and successful completion of the two-part examination (The first examination is performed after half of period and the second at the end of three years).

The Registration Committee for Accountants and Auditors in the Ministry of Finance has a list of more than 30,000 registered accountants. Registration rules require a graduate to have a bachelor's degree in accounting to register as a trainee accountant. Trainees become licensed for first-level as accountants after three years of work in an accountant's office, which authorizes them to work as auditors of sole proprietorships and partnership enterprises. After an additional five years of experience, accountants obtain a final registration certificate, they become licensed to act as auditors of corporations. Auditors are not required to take any qualifying examinations before registration in the Accountant Registry. Auditors can also register directly in the Egyptian Society of Accountants and Auditors as a member, which qualifies them for a license to audit corporations.

It is observed that the audit practitioners are not required to follow any modern code of ethics in line with IFAC Code of Ethics for Professional Accountants. There is no effective code of professional ethics for accountants and auditors in Egypt. However, the Syndicate's Law 40/1972 discusses ethics breach criteria (such as fraud). Although the Ministry of Finance and the Syndicate have been highlighting awareness of legal requirements, some accountants and auditors ignore the code of ethics for practical performance. In practice, there is little awareness among many practitioners of international best practice concerning conflicts of interest and auditor independence (Rahman, Msadek, & Waly, 2002).

The findings of the survey carried out by the first author in Egypt indicates that the

corporations' limited legal obligations for having auditors have led smaller companies to ignore the auditing process and to ignore the legal procedures of contract auditors. The companies also change them from time to time on purely subjective basis. This behavior leads to an increase in instability of the auditors' job. In addition, the auditor's independence is strongly affected by the prevalence of the closely held companies in which both majority of stockholders, the Board of Directors, and the companies' management are the same. This is further aggravated by the lack of separation between auditing and consultancy services provided by the auditor. Finally, in most companies, accounting for the purpose of tax minimization takes precedence over the sound application of accounting principles. As a result, the auditor's independence is affected and the auditor may be changed according to the management's willingness. Sometimes, a Board of Directors invites the auditors to attend the regular Board regular meetings and, at the end of each meeting, the auditors receive compensation for attendance as members of the Board (source: personal communications with auditors). All these actions negatively affect a fair auditor's report, which is the main concern of the stakeholders. In addition, the non-separation between the auditing service and other services provided by auditors affect the auditor's independence. Consequently, the above practices distort the picture for users of audited financial statements.

The side effect of the auditor's report is auditees' tendency to switch auditors after receiving a qualified or adverse audit opinion. The probability of the auditor switch increases with the severity of qualification (Spires, 1990; Louwers, 1998). The perception that companies may change auditors to improve the auditor's opinion has serious implications for auditors' independence and the credibility of their reports (Smith, 1986; Spathis, Doumpos, & Zopounidis, 2003). Table (1) illustrates the results of a Likert-scale survey of experienced auditors regarding the lack of professional code of ethics of the

auditing profession in Egypt (e.g., Anderson, Sweeney, & Williams, 2002; <http://www.arches.uga.edu/~porter/likertscale.html>). The questions in Table 1 are designed to elicit perceptions of the auditors on the actual professional ethics gap in Egypt.

3.2 Auditing Education

This subsection presents the current situation of accounting education at universities and the apprenticeship in Egypt.

Educational programs

Educational quality suffers from a lack of a modern syllabus and teacher/students squeeze. According to Rahman *et al.* (2002), the teacher-student ratio in accounting and auditing departments of large public universities is about 1 to 1,000, which hinders educational quality and restricts essential teacher-student communication. Educational programs are not improving students' critical thoughts and expertise. Accounting and auditing courses focus on basic topics and application of standards and do not include international standards. At the postgraduate level, the quality of accounting and auditing education is relatively high because the syllabus includes international accounting and auditing standards and practices as well as encourages development and empirical research.

Although private universities introduce high-quality accounting education, the best students rarely join the public accounting profession in Egypt. The reason is that the accounting profession's rewards and fees are not competitive. In addition, while private universities offer English language accounting programs using an international syllabus and English textbooks, the extremely high tuition fees for private universities are restrictive; giving access mostly to the wealthiest students. Although many public universities have established an English language section in the accounting department, the impact on the accounting profession is likely to be minor.

The apprenticeship

The registration requirements do not require adequate practical knowledge to the

novices to perform the audit. They are satisfied by the applicant getting a letter from an accounting office, stating that the applicant has work experience for the specific apprenticeship period. This letter is not verified.

Furthermore, the knowledge gap of practitioners is increased by the absence of the continuous education system. The Egyptian Society of Accountants and Auditors has started with a learning system for its candidates registering for its own examinations. However, most of the practicing accountants and auditors without Society membership will suffer from a lack of training and proper knowledge for supporting high-quality financial reporting.

3.3 Auditing firms structure

Egypt has a combined structure of the auditing firms. All the major international auditing firms have a presence in Egypt in addition to well-established local auditing firms. It might be expected that international auditing firms working in Egypt would be more familiar with IAS including parts of the IAS which are not publicly available in Arabic. As a result, it is expected that Egyptian companies audited by one of the international auditing firms will comply more closely with the IAS. KPMG, Ernst and Young, Deloitte Touche Tohmatsu, and Price Waterhouse Coopers are the major international accountancy and legal firms with local partnership.

REFERENCES

1. Abd-Elsalam, O.H., & Weetman, P., Introducing International Accounting Standards to an Emerging Capital Market: Relative Familiarity and Language effect in Egypt, *Journal of International Accounting, Auditing & Taxation*, vol.12, 2003, pp: 63-84.
2. Aly, A. A., The expectations gap regarding the auditor's role in the society, *Journal of Accounting, Management, and Insurance*, Cairo University, Vol. 57,2001, pp: 49-85.
3. Anderson, D.R., Sweeney, D.J. & Williams, T.A., *Statistics for Business and Economics*, South- Western, Thomson Learning, United States, 2002.
4. Arens, A.A. & Loebbecke, J.K., *Auditing: An Integrated Approach*, Practice, Hall International, Inc., New Jersey, 2000.
5. Arens, A.A., Elder, R.J. & Beasley, M.S., *Auditing and Assurance Services: An Integrated Approach*, PEARSON: Prentice Hall, New Jersey 2005).
6. Berg, A. & Capaul, M., Report on the Observation of standards and codes, Corporate Governance Country Assessment, Ministry of Foreign Trade, Egypt, February 2004.
7. Dahawy, K., Merino, B.D. & Conover, T.L., The Conflict Between IAS Disclosure Requirements, and The Secretive Culture in Egypt, *Advances in international Accounting*, Vol.15, 2002, pp: 203-228.
8. Egyptian Society of Accountants and Auditors, *Auditing Standards*, Egyptian Society of Accountants and Auditors, Cairo.

